Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 206. szám. Kedd, julius 29.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A nyomoruság utcái.

Budapest, julius 28.

Pálinka-sikátor és rongy-ghetto — ezt a két gyönyörü gondolatot termelték legujabban azok az urak, akikre — hála istennek, csak részben — Budapest sorsa bizva van. Az ugynevezett jogügyi osztály, ahol juris doctorok fogják egy nagy város pulzusát, szabályrendeletet csinált, mely szerint a pálinkamérések és zsibárusboltok a főbb, szebb, nagyobb utcákból számüzendők a sikátorokba. Maga a ragyogó ötlet nem uj. Eddig is volt ilyenféle rendelkezés s ezért láttál, óh nyájas olvasó butikot butik hátán a Csömöri-uton s ezért kell szegény Petőfinek türnie, hogy a róla nevezett utca rongy-ghetto és nadrág-börze legyen.

De a főváros fejlődik s a szabályrendeletek ehhez mérten változnak. Szük közökből nagy utcák lettek, kis utcákból boulevardok s s ezért az urak uj söprést kezdtek, a köztisztaság és a közerkölcs nevében. Megállapitották, hogy különbség van a pálinkásbutik és a bodega közt, rájöttek, hogy a zsibárus nem Monaszterly és szigoruan számüzték őket a forgalmi paradicsomból a mellékutcákba, ahol csak hadd legyen együtt mindenféle piszok és nyomoruság, hiszen az uristen is oda helyezett el minden piszkot és nyomoruságot. Ez a jó társaság csábitotta a doctorokat, tollat ragadtak tehát s igy szóltak: „Hadd lám, uramisten, mire megyünk ketten!"

Tehát: a jól öltözött urnak szabad berugni és támolyogni az Andrássy-uton és a nagykörúton, a szegény ember ellenben csak a zugutcákban ihatja le magát. Kabátos embernek szabad a templomok és más középületek szomszédságában kávéházban, bórozóban, borpincében és bodegában mulatni, szegény embernek hátra kell menni a paloták mögé. Aki lakkcipőben jár, annak szebb utca kell, mint aki naturcipőt visel. Aki ur, az ittas férfiu, aki pedig szegény ember, az részeg kocsis. Az ittas férfiu szebb látvány lévén a részeg kocsisnál, illő, hogy a szebb utcákban jelenjen meg, Budapest egyéb látnivalói közt. A részeg kocsis pedig esztétika, köztisztaság és közerkölcs ellen való lény, menjen tehát a Laudon-utcába, a Salétrom-utcába, meg minden olyan utcába, amely az isten háta mögött van elhelyezve, s ahol Budapest látni nem valói huzódnak meg. — Ez a városi bölcsek felfogása az emberek egyenlőségéről.

A nagy utcák tiszták és szellősek, a kicsik ellenben piszkosak és fülledtek. A nagy utcákban jómódu nép lakik, amely szellőztet, mosat és söpörtet; a kicsikben a rongyosok laknak, akik novemberben fürészport szórnak az ablakok közé és márciusban söprik le onnan. Mi következik ebből? Az, hogy a tiszta hely maradjon tiszta, a piszkos meg legyen még piszkosabb. A járványoktól megkimélt Andrássy-ut legyen a szép, a gyönyörü, a kirakatba tett utca, a Laudon-utcába pedig, mint rossz gazdasszony a szemetet a szőnyeg alá — söpörjünk be mindent, ami piszkos. Vegyünk minden nap kétszer tiszta gallért, ellenben inget ne váltsunk soha. — Ez a jó urak felfogása a köztisztaságról.

Következik a közerkölcs. Óh, ezt nagyon értik. Mindenikükben egy kis morálfilozófus lakik. Aranyba kellene foglalni őket. A közerkölcs az, hogy inni és berugni szabad, de csak az e célra kijelölt helyeken. A gyalogjáró mentén részegen feküdni szabad, de csak bizonyos utcákban. Ugy-e, szépen látni, mint tévesztik össze a városi urak a közerkölcsöt a köztisztasággal? Ez utóbbi ellen nem szabad mindenütt véteni, vannak azonban helyek, sőt középületek, melyekben, hogy ugy mondjam, muszáj. Az urak erre a mintára akarják megoldani az alkoholizmus kérdését és felállitanak — hogy analógiát mondjunk — illem-utcákat a közerkölcs ellen való vétségek számára. A jogügyi osztálynak az alkohol világfontosságu kérdése egyszerü ügy, megoldják ők azt olyan kitünően és olyan gyorsan, hogy csak ugy ropog. Csak az hiányzik, hogy némely utcára felirják: „férfiak", másokra „nők".

Szerte az egész világon kormányok, tudományos testületek, jótékony intézmények és a komoly sajtó emberei mint az emberiség egyik legnagyobb betegségével, foglalkoznak az alkoholizmussal. Egymást érik a felolvasások, a kutatások, a törvények és rendeletek, amelyek meg akarják állitani ezt a Leviathánt. Az orosz cár Párisból egyetemi tanárokat hozat s azokkal dolgoztatja ki a szeszlörvényt; a svájci szabadkőmivesség óriási pénzen fenntartott intézményekkel küzd nyomtatásban és tettben az alkohol ellen; a párisi közhivatalokban, városzobákban, boltokban müvészek rajzolta képek mutatják, mivé lesz az ember, ha alkoholizmusra adja magát, egyszerü stilusban irt füzetkék tanitják ki a munkást, hogy az alkohol nemcsak őt öli meg, hanem a gyermekét és az unokáját is; ugyancsak Párisban a legnyomorultabb külvárosok előljárósági termeiben a francia tudomány királyai mutatják be laterna magicával, előszóval, preparátumokkal tudatlan felebarátaiknak, hogy az alkoholból nem életerő fakad, hanem halálos gyöngeség. A kontinensen, Angliában és Amerikában a modern emberek éppugy dolgoznak az alkohol, mint a tuberkulózis ellen és miniszterelnökök programmbeszédeikben uj meg uj módokat tárnak fel az alkoholizmus leküzdésére.

A városi urak pedig összeülnek és vidáman oldják meg a problémát: itt szabad, itt meg nem szabad. Bánja az ördög, szavaljon, amit akar a muszka, burkus, faran-

TÁRCA

Az árulás.

A *Budapesti Napló* tárcája.

Irta: ***Delgy.***

Milyen sokszor nevettem, mikor barátnőim esténként visszahuzódtak szobácskájukba, elreteszelték ajtajukat és aztán leültek a naplójukhoz, amelynek minden titkaikat elmondták! És most magam is ugyanezt teszem — a papirra bizom azt, amit senkinek sem mondanék el ezen a világon. Amit leirok, az nem kitalált regény, hanem egy elmult régi história, amely szétdulta az éltemet s amely ugy ránehezedik a szivemre, hogy nem tudom magamban tartani, ki kell kiáltanom a bánatomat, áhitozom arra, hogy sajnáljanak, szeretném, hogy azok az ismeretlenek, akik ezeket a sorokat egyszer el fogják olvasni, egy kis részvétet érezzenek irántam. De félek, hogy nem tudom majd eléggé feltárnom fájdalmamat. Még sohasem irtam. De meg kell próbálnom! . . .

. . . Ruellys asszonyhoz mentünk és az uton anyám sejtette velem, hogy egy kis összeesküvés történt az én férjhezadásomra. Ruellys asszonynak specialitása az, hogy házasságokat kössön. A vendégei még sohasem távoztak ugy házából, hogy egy-ketten ne érezték volna ujjukon a karikagyürüt.

Nem ellenkeztem. Anyám már régóta emlegette, hogy fiatalon akar férjhez adni és hogy szivesen elfogad valami jó házassági ajánlatot, ámbár még csak tizennyolc éves vagyok. En csak azt kivántam magamnak, hogy Ruellys asszony jelöltje ne legyen mindennapi ember. A mi társaságunk fiatalurai olyan kétségbeejtően egyformák! Igaz, hogy volt köztük szőke, barna, kopasz — de a lelki életük ugyanaz volt. Az asztalnál, a zongoránál, a szalonban — mindig előre tudtam, hogy mit fognak mondani nekem. A lóverseny, a képkiállitás, csinos hangom — mindezek a frázisok, melléjük az az ég felé forgatott tekintet, amely ingerelt. Ez az egyforma tekintet azonban rögtön megváltozott, mihelyt odahagytak és csakis férfiakból álló csoportokhoz csatlakoztak a derék fiatalurak. Akkor gunyosak és szkeptikusak lettek. Ezekből a megfigyelésekből arra jöttem rá, hogy ez a nemzedék hamis, mélységesen hamis és nem érzi azt a nagyrabecsülést irántunk, amelyet mutat.

Megérkezésünk után rögtön kitaláltam, hogy anyám az ő barátnőjének elárulta a szőkékről és barnákról való vélekedésemet. Hanem a féltucatból, amely belőlük jelen volt, kivált érdekes egyéniségével Ker-Ellec ur. Még ha száz évig élek is, nem fogom sohasem elfelejteni azt a pillanatot, mikor anyám bemutatta.

— Allain Ker-Ellec ur, szegény bátyámnak barátja.

Csak okos, kifejezésteljes szemét láttam, csak erős tengerész-hangját hallottam, mely valami udvariasságot mormolt s igy szóltam magamban:

— Már szeretem! Igen, neki bizalommal adom át sorsomat!

Immár banálissá lett az első látásra támadt szerelemről beszélni, de hát hogyan fejezzem ki másképpen érzelmeimet?

Semmiben sem hasonlitott a többiekhez. A fiatalurak az első naptól kezdve mind körülröpdösték a hozományomat. S különösen egyik közülök, René Toulnain törte magát érte, mert reggeltől estig szakadatlanul csapta nekem a szelet. Ő, Allain, felfogta, hogy szeretem őt, valamint ő is engem és fölöslegesnek tartotta közöttünk ezeket az ostobaságokat. De gyakran nézett rám, hallgatott engem és mosolyogva adott nekem igazat. O, az az ő kedves mosolya! Anyám eltalálta az érzésemet, sugárzott az arca s a boldogság mintha megszépitette és megfiatalitotta volna. Sohasem hallottam olyan szivből kacagni, mint az alatt az idő alatt, mig Ruellys asszonynál tartózkodtunk. Mikor még apám élt, akkor sok titkos bánata volt, az alatt az egy év alatt pedig, amióta apámat akkor elvesztettük, komoly maradt, nehogy észrevegyék, hogy mennyire megkönnyebbültnek érzi magát. De akkor előtérbe jutott igaz természete, amit csak elősegitett az én boldogságom. Szerettem volna esténkint beszélgetni róla a szobánkban, de ő hallgatott és egyelőre én is hallgattam. Éreztem, hogy erről tulságosan sokat mondhatnék és azért hallgattam.

Hogy milyen idős is lehetett, ez a gondolat sokat gyötört. Anyám, mikor bemutatta, azt mondta, hogy barátja volt nagybátyámnak. Barátja, ami annyi, mint kortársa, nagybátyám pedig, ha még élt volna, harminckilenc éves lett volna. O, Ker-Ellec ur bizonyára fiatalabb volt a tengeri levegőtől megbarnult arca ellenére is. Azért a korkülönbség elég nagy volt közöttünk, de ő szeretett engem ugy, amint voltam, szeretett mint élénk gyermeket, s hiányzó éveim éppenséggel nem aggasztották őt.

Egy este Oroszországról beszélt, majd Lengyelországról. Ekkor hirtelen igy szóltam hozzá halkan:

— Ugy látom, hogy önt érdekli Lengyelország. Tudok egy bájos lengyel dalt, eléneklem önnek!

És elénekeltem a dalt, csakis neki, s benne

cia, ánglius meg a talján, az ügyosztályok egy kis szabályrendelettel rendbehozzák az egész ügyet. Hát nem megsiratni való szégyen ez? Hát nem ijesztő gondolat, hogy ezekre az emberekre van itt bizva a köztisztaság és a közerkölcs? Hát van ezeknek halvány fogalmuk arról, mit kell egy nagyvárosban közpiszkosság és köz-immoralitás ellen cselekedni?

A pólyásgyerek a hold után kapkod és meg akarja markolni. De ha látja, hogy ez nem sikerül neki, sirva fakad. A városi urak meg akarják markolni a nagy kérdéseket, amik oly messze vannak tőlük, mint a gyerektől a hold, de annyi önismeret nincs bennük, mint a gyerekben: ők azt hiszik, hogy meg is markolták.

Kis utcákba a piszkos üzletekkel — és rendben van minden. Ugyan ki jár a kis utcákban? A király soha, uriember ritkán. Óh, ott nem jár senki más, csak a tifusz. A tifusz nagy népbarát: halálosan szerelmes a rongyos emberekbe. A himlő se jár redingoteban, az is szegény gunyában huzódik meg, s a gunyát nemcsak lakásnak, de közlekedési eszköznek is használja. Hát rendbehozzák ezt a közlekedést: maradjon a ragadós betegség ott, ahol eddig lakott, sőt mivel rongyos ruha egyre több lesz, kis utca pedig egyre kevesebb: préseljünk össze minél több fertőzött gunyát minél kisebb helyre. A smokingé az Andrássy-ut és környéke a maga becstelen lumpkávéházaival és bodegáival, az ócska zubbonyé a Petőfi-utca a pálinkamérésekkel.

Ah, elrongyollott, foltos és foltozott, szakadtzsebü kabát, mely kivülről melegited a szegény embert és olcsó, rossz, gégemaró pálinka, mely belülről adsz neki meleget, most együtt vagytok, végre együtt vagytok a szük utcákban, ahol mezitlábas gyerekek dinnyehéjat usztatnak a pocsolyában. Rongyos kabát, olcsó pálinka, nektek ugyan beborult a köztisztaság és közerkölcs szent nevében; mért is nem születtetek harangalju redingotenak és Cointreau Triple Secnek. Ezek az Andrássy-uton laknak mind a ketten, holott egyikőjük se becsületesebb nálatok, egyiknek a gazdája se fizet nagyobb arányu adót a tiéteknél s talán egyik se ad nagyobb meleget, mint ti — szükségesebbet semmi esetre sem. Huzódjatok meg tehát a nyomoruság utcáiban, a pálinka-sikátorban és a rongyghettoban és várjatok a nagy hajnalra, mint azok, akiknek meleget adtok. A gummikereküek gördüljenek finom, tiszta utcákon, a ferencjózsef-kabát ne dörgölőzzék rongyos zekéhez. Külön a szép, külön a csunya. Külön az Angol Szabó és a Somossy, külön az ószeres és a butikos. Ha van szép utca, mért ne legyen csuf utca is? És ha már egyszer a jó isten, a gazdagok és szegények ura, a boldogság és a nyomoruság istene ugy osztotta be, hogy legyenek, akik büzös kis sikátorokban kénytelenek lakni, ugyan mért ne tömjünk még több rongyot, még több pálinkát, még több szennyet, nyomoruságot, bünt és betegséget közéjük? A pálinka ragadós példája és a zsibvásár ragadós betegsége mért ne maradjon köztetek?

Nyugaton tombol a nagy, szép, nemes harc az alkohol ellen és a szegény ember mellett.

— Harangoznak valahol — mondják az ügyosztályokban.

Molnár Ferenc.

BELFÖLD

A miniszterelnök otthon. *Széll* Kálmán miniszterelnök szombaton Ischlből Rátótra utazott.

A hegyvidéki akció. *Máramarosszigetről* irják, hogy *Kazy* József császári és királyi kamarás, miniszteri osztálytanácsos, a hegyvidéki miniszteri kirendeltség vezetője az elmult napokban ott járt és utasitotta máramarosmegyei megbizottját, hogy részletesen irja össze a vizkárosultak vetőmagszükségletét, hogy igy a szükséglet végleges megállapitása céljából augusztus hó folyamán személyesen utazhassa be a károsult községeket. Ezen az alapon fog azután a miniszteri megbizott *Darányi* földmivelésügyi miniszter rendeletének megfelelően javaslatot tenni a folyó év őszén és a jövő év tavaszán kiosztandó vetőmag-szükségletre nézve.

Népgyülés az önálló vámterület mellett. A tisza-löki választókerület polgársága tegnap nagy népgyülést rendezett az önálló vámterület érdekében. Ugyanekkor a kerület Kossuth-párti képviselője, dr. *Pap* Zoltán beszámolóját is megtartotta. Az egybegyült közönség tetszése mellett beszéltek Benedek János és Gara József is, mire a kerület polgársága kimondotta csatlakozását az önálló vámterülethez.

A szalkai választás. A szalkai kerületben ma volt a képviselőválasztás. A régi két jelölt *Konkoly-Thege* Sándor és *Jakabffy* István mérkőztek meg, mind a ketten a szabadelvüpárt elveivel. Délig *Konkoly-Thegére* 481, *Jakabffyra* 391-en szavaztak le. A választás napjára viradó éjszaka iszonyu zivatar volt és a villám *két Konkoly-párti választót agyonsujtott.*

A kiegyezés.

Budapest, julius 28.

Mig az osztrák sajtó és közvélemény tüntető egyértelmüséggel támogatja a Koerber-kormányt a kiegyezési tárgyalások minden stádiumán keresztül, egyik-másik magyar lap valóságos sportot üz abból, hogy *Széll* Kálmánt támadja, gunyolja, sőt gyanusitja akkor, mikor nehéz harcot folytat az ország jogaiért és érdekeiért. Szinte hihetetlen az a frivolság, amelylyel alaptalan, sőt képtelen vádakat összehordnak a miniszterelnök helyzetének megnehezitésére. Egyfelől azért támadják, mert titkolódzik, holott az alkudozások természetéből következik, hogy nem lehet dobra ütni azt, ami zárt ajtók mögött történik, nyilván azért, mert zárt ajtók mögött *kell* történnie. Másfelől meg a zárt ajtók mögött történő és a miniszterelnök által bünös módon titkolt dolgokról bőbeszédü leleplezéseket közölnek, amelyekből megtudhatja az ország, hogy Bécsben *merénylet* történt, hogy a miniszterelnököt *befonták*, hogy hiuságból elárulta életbevágó érdekeinket. Konkrétebb formában is feltálalják a vádakat: az állategészségügyi rendszabályok dolgában kiszolgáltatta állatkivitelünket az osztrák hatóságok önkényének; hogy a gyári raktárak adója és a magyar ipar fejlesztése dolgában meghódolt Ausztriának; hogy feladott és eladott mindent, elvesztett mindent, még — a botját is. Ezeket a vádakat most keményen elitéli egy félhivatalos közlemény. Kijelenti, hogy az állitásokból semmi sem igaz, döntő természetü határozat nincs, álláspontok feladásáról szó sem lehet. A félhivatalos ezt mondja ezután, az egyik legujabb kirohanásra felelve:

> A kiegyezési tárgyalások az eddigi keretben és szellemben fognak folytattatni és a két miniszterelnök ujból találkozni csak akkor fog, ha a vámtarifa-bizottság és a kereskedelmi szerződések és a kiegyezési mü elkészitésével vonatkozásban levő többi bizottság munkáját elvégezte. A kiegyezés dolgában valamely álláspont feladásáról tehát már abból az egyetlen okból sem lehet ma még beszélni, mivel az akták lezárva nincsenek. Laptársunk tehát semmit sem tud és mégis vádol, gyanusit, sőt itél. Ez az a lelkiismeretesség, amelyet minden hirlapnak szem előtt kell tartania még a legkisebb közleményénél is, különösen pedig akkor, ha országos érdekről van szó? Ez nem lelkiismeretesség, ez nem igazság, hanem lelkiismeretlenség s hogy enyhe szóval éljünk, a legnagyobbfoku *léhaság.* S ha igazán történt a kiegyezési tárgyalások alatt „merénylet“, amit e cikk olyan élesen szeret hangoztatni, ugy *merénylet az ilyen cikk,* amely minden elképzelhető jog és igazság, vagy alapos értesülés és tudás nél-

---

megérttettem vele egész szerelmemet. Mikor a végére értem, boldog izgalomtól kipirultan állottam előtte. Mindenki tapsolt, ugy ő, mint a többiek, de az ő arca mozdulatlan maradt, s ebben megint csak a gyöngédségére ismertem — nem akart elárulni. A fiatal Toulnain odajött hozzám.

— Ó kisasszony, ne menjen még el a zongorától! Enekeljen még, hangja sohasem volt még ilyen meleg, olvadékony.

Örömömben azt a vágyat éreztem, hogy másoknak is juttassak belőle, s ezt feleltem:

— Egymagamban nem énekelek, de ha ön megpróbálná velem azt a kettest, amelyről multkoriban beszélt?...

A szegény fiu el volt ragadtatva, eddig sohasem akartam még énekelni vele. Összevisszahányta a kótákat, hogy megtalálja azt a duettet. Anyám felállott, hogy kisérjen bennünket. Rákezdtük. Ami epedő pillantás és érzelgős póz csak lehetséges, azt René mind elprodukálta, kedvem lett volna felkacagni, de nem tettem, attól féltem, hogy Ker-Ellec kacérnak tart majd. Attól is tartottam, hogy a fiatalember szerelmes viselkedése bosszanthatja — de nem, mosolyogva nézte az egészet. Ezért még tizszer jobban szerettem. Életem legszebb estéje volt ez!... Mikor ugy éjféltájban fölmentünk, anyám hévvel megölelt.

— Milyen szépen énekeltél ma! — mondotta. — És milyen csinos hangja van annak a Toulnainnek!

— Csudaszép hangja van! Észrevetted anyám, milyen *piano* énekelte a végén a magas hangot? Igazi mestermü volt!

— Nagyon kedves fiu! — mondotta rá megint anyám.

... Másnap megéreztem, hogy estig nagy dolgok fognak történni. Anyám izgatott volt, Ker-Ellec ur nem kevésbé. Délután együtt beszéltek sokáig.

Nem szeretek sok időt tölteni az öltözködéssel és mivel az óra még csak hatodfél órát mutatott, a parkba mentem kedves virágaim közé. Az ég reggel óta be volt borulva, de én ezt nem éreztem. Mindent rózsás színben, mosolygónak láttam a természetben és magam körül. Hirtelen nagy árnyék tünt fel a láthatáron. Ő volt. Tudta, hogy itt vagyok s eljött, hogy szóljon hozzám. Az égbe emelkedtem.

— Fél tőlem? — kérdezte mosolyogva. — Ez szerepcsere volna. Mert rajtam a sor tulajdonképpen, hogy féljek öntől, jól tudja, Catherine...

A szivem majd szétpattant, ugy dobogott. Egyetlen szóval sem tudtam felelni. Szeliden kézen fogott.

— Kedves virágai között megpillantottam, s idejöttem... Legyen őszinte: eltalálta, hogy mi hozott engem Ruellys asszony házába?

— Igen! — rebegtem én.

— Kegyed tudja, hogy nagy változást idézek elő a házukban. Kellemetlen ez kegyednek, Catherine?

— Nem... Ellenkezőleg... Boldoggá tesz!...

— Köszönöm! Köszönöm! — mondotta. — Hallgasson meg, olyan sok mondanivalóm van még!

De én már megszoktam erre s utolsó szavait alig hallottam már. Felejthetetlen percek, miért is illantatok el olyan gyorsan!... Visszamentem a szobámba, mámorosan az örömtől és szinte hangosan ismételgettem:

— Allain! En Allainem!

Egy pillanatig sem kételkedtem eddig sem a boldogságomban, de hallani édes szavait, kezét a kezemben érezni, — ez a legfőbb boldogság volt. És még hozzá Catherinenek szólitott!... Nagy zavaromban azon erőlködtem, hogy visszaidézzem emlékezetembe minden szavát, hangjának csengését. Szemrehányást tettem magamnak, hogy olyan hamar elszaladtam s az is bántott, hogy nincs valami emlékem ezekről a percekről. A vágy visszavitt a kertbe. Utközben láttam egy pillanatra anyámat és Ker-Ellec urat a könyvtárban, aki bizonyosan kölcsönös vallomásainkról számolt be.

Csengettek. Alig volt időm arra, hogy az ebédhez átöltözködjem. Sok vendég volt hivatalos és alig élvezhettem egy pillanatra is Allain társaságát. Játékasztalokat állitottak fel ebéd után, a hölgyek a szalonban, az urak a könyvtárszobában játszottak. Utálom a játékot; éjfél után egy óráig kellett elviselnem ezt az unalmat. Végül bucsuztak a vendégek, akiknek egyrésze távozott a kastélyból, a többiek szobájukba vonultak vissza. Még most is látom, mint ült le anyám a kandalló mellett. Megindultan, remegve szólalt meg:

— Jöjj ide hozzám!

És én elkészültem arra, hogy bátran fogom meghallgatni. Egy tengerész jövendőbeli feleségének minden körülmények között helyt kell állania.

— Köszönöm neked, kedves kis lányom, köszönöm!... Ker-Ellec ur megmondotta nekem, hogy tudatta veled tervünket. Szíveled őt, erről biztositott engem s boldog leszel, ha mi boldogok leszünk... Ő, drága gyermekem, engedd, hogy elmondjam neked, mennyire türtem, akkor annál jobban fogod megérteni örömömet! Mielőtt apádhoz mentem feleségül, Ker-Ellec urat szerettem és ő is szeretett engem. A szüleim azonban nem engedtek hozzá vagyontalansága miatt s mert egykoruak voltunk... Tudod, hogy milyen volt a házaséletem. Sokat sirtam vigasztalan hely-

kül ilyen vádakat kohol a miniszterelnök ellen, aki igazi államférfiui nagy tudással és a legerősebb magyar hazafi hamisitatlan érzésével, hiven teljesiti kötelességét most is, mint teljesitette mindenkor.

A félhivatalos értesülését, amely a mi eddigi értesüléseinkkel teljesen egybevág, megelégedéssel veszszük tudomásul, a kritikájára nézve pedig legföljebb az az észrevételük lehet, hogy kissé *enyhe*.

*

Az osztrák sajtóban megjelent különböző hireszteléskre a *Magyar Nemzet* a következő helyreigazitást közli:

Széll Kálmán és dr. *Koerber* miniszterelnökök, valamint gróf *Goluchowski* külügyminiszter ischli tartózkodását illetőleg számos, többé-kevésbé helytelen információból fakadt közlemény jelent meg a magyar és az osztrák sajtóban, melyekkel szemben a következőket tartjuk szükségesnek közölni. Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy az a hir, mintha ő felsége elnöklete alatt több óra hosszáig tartó korona-tanács lett volna, nem felel meg a valóságnak. Ő felsége ugyan fogadta együttesen is a két miniszterelnököt és a külügyminisztert, de ez a fogadás, időtartama rövidségénél fogva is, de még jellegében sem volt olyan, amelynél fogva koronatanácsnak volna mondható. Ezen együttes fogadtatás alkalmával a két miniszterelnök jelentést tett a kiegyezési tárgyalások lefolyásáról, attól az időponttól fogva, mióta azok a referensi bizottságok Bécsben való szaktanácskozása folytán abban a mederben vannak, melyben most is folynak. Ő felsége az együttes fogadás után hosszabb ideig tartó magánkihallgatáson fogadta *Széll* Kálmán miniszterelnököt, aki a folyó ügyekről, valamint a kiegyezés eddigi tárgyalásairól tett jelentést ő felségének s nagyon valószinü, hogy az osztrák miniszterelnök ischli időzésének is ugyanaz volt egyik főcélja. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter ischli időzését és jelenlétét a két miniszterelnök együttes fogadtatásán, azon a körülményen kivül, hogy augusztusban szabadságra megy és szabadságidejének megkezdése előtt fogadtatott a király által, az tette szükségessé, hogy ez együttes fogadtatás alkalmával az olasz borvámklauzula is szóba került.

*

Sok alaptalan hireszteles került forgalomba a kiegyezési tárgyalásokkal kapcsolatban különösen az állategészségügyi rendszabályok fölött folytatott tanácskozásokról. Ezekkel szemben a valóság a következő: Tudvalevő, hogy az állategészségügyi rendszabályok eddig Ausztria és Magyarország között kölcsönös egyetértéssel létesültek. Igy lesz ez a jövőben is. Egy csomó állategészségügyi rendszabály megállapitásáról van szó, mely rendszabályok szüksége fennforog a belső forgalomban is. A mostani tárgyalások alapja az, hogy az állatforgalom Ausztria és Magyarország között *feltétlenül szabad legyen*. Természetes, hogy ez álláspont megóvása mellett ugy magyar, mint osztrák részről támadhattak egyes kivánságok, melyek az állategészségügyre vonatkoznak. E kivánságokat a szakreferensek *most tárgyalják. Végleges megállapodásokról* tehát még nem lehet szó, mert csak a referensek által kidolgozott anyag alapján állapodik meg majd egymással a két kormány. Ezt a döntő megállapodást a két állam lakosságának türelemmel kell bevárnia. De legyen az eredmény bárminő is, az állatforgalom teljes szabadságát semmiben korlátozhatni nem fogja. Ez a magyar kormány álláspontja, amelyet sem fel nem adott, sem a jövőben nem fog feladni.

Bécs, julius 28.

Jól értesült körökben hire jár, hogy az osztrák és magyar miniszterelnökök augusztus 20-ika után Ischlbe érkeznek és ott ő felsége elnöklete alatt koronatanács lesz, amelyen gróf *Goluchowski* közös külügyminiszter is részt fog venni. Addig a szakelőadók folytatják tárgyalásaikat az autonom vámtarifa és a függőben levő egyéb kérdések felől.

KÜLFÖLD

A németalföldi miniszterelnök Bécsben. *Bécs*ből táviratozzák, hogy *Kuyper* miniszterelnök ma hosszasan tanácskozott gróf *Goluchowski* közös külügyminiszterrel, azután *Tirol*ba utazott. Egy hágai távirat szerint ott az a vélekedés, hogy *Kuyper* tanácskozása gróf *Goluchowski*val *Vilma* királynő kivánságára történt, aki arra törekszik, hogy Hollandia valamiképpen csatlakozzék a hármasszövetséghez.

A hármasszövetség. A bécsi *Montagsrevue* hosszu elmélkedést közöl tegnapi számában a hármasszövetségről s ezzel kapcsolatban az ujabban sürün idézett katonai konvenciókról. A lap állitólag jól informált körökből vett értesüléseiben bangoztatja, hogy a cáfolatok ellenére is a hármasszövetség politikai szerződéseivel kapcsolatban *történtek katonai megállapodások is*, amelyek azonban nem véglegesek, hanem *időnkint változásoknak vannak alávetve* a három hatalom katonai attaséinak időnkénti megbeszélései szerint, amelyek alapján *a szövetséges hatalmak vezérkarai* eszközlik a változtatásokat. Az a hir, hogy a hármasszövetség megujitott alakjában a rögitől különböznék, nem felel meg a valóságnak. Csupán a katonai megállapodások mások. A hármasszövetség célja a védelem ugyan, de nagyon vérmes a franciáknak az a reménye, mintha Olaszország egy esetleges francia-német háboru esetén nem volna köteles Németország védelmére sietni. *Delcassé*nek a francia parlamentben elhangzott szavait csak ugy lehet helyesen értelmezni, hogy Olaszország csak abban az esetben nem köteles Németországot támogatni, ha Németország támadólag lépne fel. Ha Franciaország provokálná Németországot, akkor Olaszország is támogatni tartozik Nemetországot. A franciáknak az a felfogása is téves, mintha az olasz királynak az orosz cárhoz való jó viszonya akadályozná Olaszországot, hogy Németországot vagy az osztrák-magyar monarkhiát támogassa egy esetleges orosz támadás ellen. A három hatalom szövetsége kölcsönösen biztositja egymás határainak épségét és csakis az offenzivát zárja ki. Épp ezért lehetetlen a politikai szövetségből kizárni a katonai egyezményeket. De miért is ne lennének a három szövetséges hatalomnak katonai konvenciói — ugymond a cikkiró — egy nem várt támadás esetére, amikor Francia- és Oroszország vezérkarai is katonai konvenciót dolgoztak ki és azt folyton változtatják?

Ahhoz a hirhez, hogy Olaszország egy hadtestet küldene Románia határára Oroszország és Ausztria és Magyarország közötti háboru esetén, a *Vossische Zeilung* legujabb száma a következő megjegyzéseket füzi:

Ebből az tünik ki, hogy *Ausztria és Magyarország és Románia között katonai konvenció köttetett*, amely valószinüleg *még ma is érvényes*. Nyilvánvaló, hogy a katonai szerződés 1887-ből származik, mikor Ausztria és Magyarország és Oroszország között nagyon feszült volt a viszony s Románia, hogy minden eshetőségre készen legyen, jelentékeny katonai készülődéseket tett. 1887-ben, mikor a román királyi pár Berlinbe utazott *I. Vilmos* császár születésnapjára, találkozott *Ferenc Józseffel* is, ugy, hogy akkor is ebből azt következtették, hogy Románia csatlakozik a két hatalomhoz. Oroszország haragja Románia magatartásáért oly nagy volt, hogy 1891-ben *Károly* király 25 éves uralkodási jubileumáról *sem a cár, sem képviselője nem vett tudomást*. Különben 1894-ben az osztrák és magyar külügyminiszter, gróf *Kálnoky* a delegációban kijelentette: „A hármasszövetségen kivül álló hatalmak között Románia volt az első, mely ennek békés céljait felismerte és elhatározta, hogy csatlakozást fog keresni a középeurópai hatalmakhoz.“ Azóta Ausztria és Magyarország nem is igyekezett, hogy eltitkolja a Romániával kötött katonai szerződések hatalmát, Hisz épp tavaly *Beck* vezérkari főnök több magasrangu tiszttel látogatást tett *Károly* királynál s a mult héten is osztrák és magyar tábornokok fordultak meg Sinajában. Ilyen látogatásokat nem lehet csak udvariassági aktusnak tekinteni. Természetes, hogy az Ausztria és Magyarország és Románia között fennálló szerződések elvesztették élüket, mert mindkét hatalom viszonya Oroszországnoz barátságosabb és bizalmasabb lett.

A félhivatalos római *Tribuna* a következőképpen kommentálja az osztrák-magyar-olasz katonai szövetséget:

Részünkről az a leghelyesebb eljárás, ha ezt a hiábavaló fecsegést elhallgatjuk. A hármasszövetség olyan, amilyen. Hogy milyen lehetne, vagy hogy milyen lenne, azt Pétervárott és Párisban éppen olyan jól tudják, mint Berlinben, Rómában és Bécsben.

Változások a görög diplomáciai karban. Athénből jelentik, hogy a király *Argiropulosz* György eddigi bukaresti követet pétervári követté, *Griparisz* János kairói diplomáciai ügyvivőt római követté, *Argiropulosz* Jakabot belgrádi követté és *Tombazisz* Sándort bukaresti követté nevezte ki. *Mavrokordato* György konstantinápolyi követ, aki most szabadságon van, *nem tér vissza többé állomására* és föllép képviselőjelöltnek. Távozása nagy gondot okoz a kormánynak, mert *Mavrokordato* dusgazdag ember, aki alaposan ismeri a keleti ügyeket és kedvelt ember a portánál. Utóda valószinüleg *Szkuludisz*, volt miniszter lesz.

Dél az Észak ellen. A német vámtarifajavaslatnak nem a külföld makacssága, hanem a dél-német államoknak ellenállása adja meg a *halálos tüdőfést*. A vámtarifajavaslatból most már minden jel szerint *nem lesz törvény*. A dél-német államok már hónapokkal ezelőtt értesitették a birodalmi kormányt, hogy szükség esetén élni fognak ama jogukkal, hogy a vámtarifának Dél-Németország érdekeivel ellenkező tételeit *visszautasitják*. *Posadowsky* miniszter azóta egyezkedni akart a dél-német államokkal, de olyan békejavaslatokkal állott elő, amelyeket *a dél-német államok kereken visszautasitottak*. Nem csupán Báden, hanem Württemberg és Bajorország is *a leghatározottabban ellenzi a mai vámtarifa-javaslatot*. A berlini ujságok, ha nem is veszik készpénznek e harcias hirt, mégis valószinünek tartják.

Délafrika. *Mayer* Lukács boer tábornok, a a transvaali köztársaság volt elnöke, szombaton Southamptonba érkezett, ahol *Chamberlain* és *Kitchener* megbizottai fogadták. *Mayer* Lukács három hónapig marad Európában s Londonban az angolok ünnepelni fogják; keveset beszél a politikáról, de általában véve meg van elégedve a békével, amely szerinte elég jó lesz, *ha Angia beváltja az igéreteit*.

Svájc és Olaszország kibékült. Genfből jelentik, hogy Olaszország és Svájc közt *megtörtént a kibéküles* és a diplomáciai összeköttetést ujra fölveszik, de az eddigi követek helyébe másokat fognak kinevezni. A közvetitő szerepet Németország játszotta.

---

zetemen! Most, mikor szabad vagyok, mikor ő szeretve tér vissza hozzám s megkér, mondhatom-e, hogy: „Nem, nem akarom!“ Szegényül vesz el, mert mindenünk, amink van, apádtól való és a tied. Ő szeret téged és második apád akar lenni... Csak azt akartam még, hogy te menj előbb férjhez és ez a boldogságom is meglesz. Tegnap mondtad, hogy mennyire tetszik neked Toulnain. Nos hát, megkérte a kezedet!...

Nem tudom, ezt mondotta-e, nem tudom, mit mondott még, azt sem tudom, mit feleltem rá. Csak a szobámba kerültem, s arra emlékszem, hogy a vánkosokat haraptam, hogy ne kiálthassak és csak ez az egy szó zakatolt a fejemben:

— Árulás! Árulás!

Őrült lettem, minden összeomlott... szerelmem, jövőm, anyám iránt való szeretetem! Gyülöltem őt azon az éjszakán, őt, aki barátnőm, örömöm, vigasztalóm volt, mikor kicsi voltam. Azon a borzasztó éjszakán egész gyermekkoromat láttam meg ujra. Mint apró gyermek ismételgettem:

— Mama! Mama!...

És azután ujra előttem termett a valóság:

— Árulás! Árulás!

Reggelre egy kis józanság tért belém vissza. Nem, ők nem árultak el! Én voltam nagy bajomnak az oka. Ők szerették egymást és én ezt nem láttam! Szegény fejem, amelyet én olyan biztosnak hittem minden regényes meglepetés ellen, ugyancsak nekiadta volt magát a képzelődésnek. Hát szép voltam-e én? Kedves voltam-e én? Anyám pedig szép, elegáns, szellemdus és fiatal. Most, amikor mindenre visszagondolok, belátom, hogy ő csakugyan nagyon szép asszony volt. De nekem addig mindig csak „mama“ volt. A nevetségesség lehetetlenné tett volna, ha elárulom magamat. Akármint lesz, semmit se vegyenek észre. Egy óra alatt önuralkodásra kellett szoktatnom magamat... vajjon sikerül-e?

S az a pillanat is bekövetkezett, mikor elébük kellett lépnem. Feldult külsőmet nem rejthettem el teljesen anyám és Ker-Ellec ur előtt, de ők izgatottságomat Toulnainnel való közeli házasságomnak tulajdonitották. Azt mondtam nekik, hogy nyugodt megfontolás után arra határoztam magamat, hogy csak három hónap mulva adom meg neki végleges válaszomat. De hozzátettem, hogy boldogságuknak nem akarok az utjában lenni, beleegyeztem abba, hogy az esküvőjük meglegyen addig, amig Ker-Ellec ur ujra hajóra száll. A nászutjuk idejére majd nénémhez megyek.... Es volt erőm végigjátszani szerepemet! Végignéztem minden előkészületet, végignéztem az esküvőt a polgármesteri hivatalban és a templomban. A polgármesteri hivatalban anyám rám mosolygott, én azonban éreztem ebben a pillanatban, hogy zavarom a boldogságát. Különben a jövőben már nem fogom zavarni!... Ertem őt...

Elmentek, a néném magához vett. Ezek a sorok enyhitik kissé lelkisebeimet.

*

Anyám tegnap visszajött — egyedül. Nagyon mutatta, hogy örül viszontlátásomon. Nem volt igaz; a szive a messzeségben kalandozott. Elmondta nekem, hogy a férje nem megy többé tengerre, belép a tengerészeti minisztériumba.

— Milyen szép élet lesz az hármasban az esküvődig! — tette hozzá.

A kocka el van vetve. René Toulnain a férjem lesz. A „szép életbe hármasban“ nem tudok belemenni. Az a kegyedelemdőfés volna számomra!... A Toulnain-kastély messze van Páristól — Ker-Ellec urral ritkán fogjuk látni egymást...

A franciaországi kulturharc.

Budapest, julius 28.

Szombaton és vasárnap nagyszabásu tüntetéseket rendeztek a francia kormány és *Loubet* elnök ellen a párisi klerikálisok, ezt követte a szocialisták és radikálisok ellentüntetése. Az utcai háboruskodás *éppen nem befolyásolja a francia kormány álláspontját. André* tábornok, a hadügyminiszter tegnap egy alkalmi banketten hangoztatta ezt. A miniszter dicsőitette *Waldeck-Rousseau* müvét és azt mondotta, hogy *Combes miniszterelnök el van tökélve, hogy müvét minden akadály ellenére végrehajtja. Combes* köré oly minisztérium csoportosult, amely épp ugy, mint ő, meg van róla győződve, hogy *politikai szabadság nem lehetséges a klerikális zsarnokság uralma alatt.*

A tegnapi tüntetésekről kimeritő jelentéseket kaptunk. Az egyik demonstrációt a *Patrie* rendezte szombaton este. A gyülésen Jules *Lemaitre* és François *Coppée* beszédet mondott, amelyben rendivül *élesen kifakadtak a köztársasági elnök és a miniszterelnök ellen.* Ezen nagy lelkesedést keltett a spanyolországi számüzetésben élő *Derouléde* távirata, mely igy szól:

— Az istentagadók kezet fogtak a hazátlanokkal, hogy végrehajtsák hármas tervüket: Franciaországnak a militarizmustól, a katholicizmustól és a nacionalizmustól való megtisztását. Az a megvetés és gyülölet, melyet e gonosztevők iránt érzek, még inkább fokozódott legujabb gaztettük következtében.

Miután *Coppée* hevesen támadta a miniszterelnököt és a kormányt, Jules *Lemaitre* kelt ki *Combes* miniszterelnök ellen. Arra emlékeztetett, hogy *Combes* valamikor Aquinói Szent Tamást forditotta és hive volt annak a vallásnak, melyet most támad. Éppen ennek az embernek elnézéssel kellett volna viseltetnie az apácákkal szemben.

A másik vasárnapi nagy tüntetést a Concorde-téren és az Avenue des Champs Elyséen ugyanazok az *arisztokrata asszonyok* rendezték, akik pénteken a köztársaság elnökének feleségéhez be akartak jutni, hogy a szerzetesi iskolák bezárása ellen tiltakozzanak. Legtöbbjük monarkhista képviselő felesége volt, aki férjének a kamarában kifejtett munkáját az utcán támogatni akarja. Az arisztokrata asszonyok akciója *a szocialisták és a radikálisok ellen-akcióját* vonta maga után s az utóbbiak is a Place de la Concordera szólitották hiveiket. Az arisztokrata asszonyok fölhivása mellett az utcasarkokon a szocialisták fölhivása is olvasható volt, amelyben azt mondták, hogy az egyesületi törvény ellen való izgatás azt mutatja, hogy *ujabb merényletet akarnak elkövetni a demokrata emancipáció müve ellen*, amelyet a nép a köztársaságtól vár s ezért szükséges, hogy minden szocialista érzelmü ember vasárnap megjelenjen a Concorde-téren. Ez volt a politikai ünnep programmja, amelyhez mind a két párt meghivókat adott ki.

Az arisztokrata patronesszek meghivására *csak kevés asszony és anya jelent meg.* A Concorde-tér sok ezer emberrel telt meg, de mindenütt a férfiak voltak többségben. Ugyanazok az elemek voltak, amelyeket Párisban minden tüntetésnél látni lehet. Rendőr csak kevés volt. *Lépine* rendőrfő segédeivel a nép között járkált. A szomszéd utcákban s a Tuilleria-kertben, továbbá a köztársasági elnök és a miniszterelnök palotája körül nagyon sok rendőr és *garde republicaine* táborozott. A kaszárnyákban *a csapatok készenlétben voltak.*

A tüntetők terve az volt, hogy a miniszterelnök palotájáig hatoljanak, a rendőrök pedig azt az utasitást kaptak, hogy a tüntetőket innen távol tartsák, egyébként türelmesen nézték a tüntetők fölvonulását és csak nagyobb összeütközésnél léptek közbe. A Concorde-téren két-háromszáz emberből álló csoportok járkáltak, utat törtek maguknak a kiváncsi tömegen keresztül, különböző föliratokkal ékesitett kalapjukat lobogtatták és minduntalan azt kiabálták: *Éljen a szabadság, éljenek az apácák!* a mire a szocialisták ezzel feleltek: *Veszszenek a papok, éljen a köztársaság!* A katonák, akik *feltüzött szuronnyal állottak a téren*, nyugodtan nézték ezt a tüntetést.

A tér körül levő nagy terraszokon az előkelő klubok tagjai állottak s volt köztük nagyon sok asszony is elegáns toalettben. A zaj néhány óra hosszáig tartott. A szocialisták mind nagyobb számban vonultak föl s néhol ugy látszott, hogy ők kerekedtek fölül. *A verekedés sok helyen megujult.* A Tulleriák előtt a nacionalisták föllkapták *a vasszékeket*, amelyeken rendesen a közönség szokott ülni *s a szocialistákra hajitották*, de ezek többségben voltak, visszaszoritották a nacionalistákat s most már *ezekre hajitották a székeket*, miközben a *Carmagnolet* énekelték. Az arisztokrata asszonyok megjelenése uj életet adott a nacionalisták mozgalmának. A tömeg körülvette *De Mun* grófnét és a két *Reille* bárónőt és kisérőiket, kalapját lobogtatta s az apácákat és asszonyokat éltette.

A küldöttség *Lemaitre* vezetésével és rendkivül sok fiatal ember kiséretében ement az Avenue de Champs Elyséebe, ahol a nacionalista izgatók nagy számmal voltak együtt. Itt *megalakult az asszonyküldöttség*, amely a szerzetesi iskolák bezárása ellen való tiltakozó nyilatkozatot a miniszterelnöknek át akarta adni. A küldöttségbe beválasztottak az alsóbb néposztályból való asszonyokat is. Azonban a küldöttség nem juthatott el egészen a miniszteri palotáig. Az utca el volt zárva és bár gróf *Mun* közbelépett, a *garde republicaine* parancsnoka mégis vonakodott a küldöttséget átereszteni. Azt mondta a grófnak, szigoru parancsot kapott, hogy senkit se bocsásson keresztül, mert a miniszterelnök nincs abban a helyzetben, hogy küldöttséget fogadjon. Az arisztokrata asszonyok erre a szabadság éltetésével feleltek, a mibe nagyszámu kisérőik is belevegyültek.

A szocialisták erre nyomban *ellentüntetést rendeztek.* A mozgalom ez Avenue de Champs Elyséetől egészen a Concorde-térig terjedt, ahol *Galli* és *Auffrey* községtanácsosok jelentek meg a tüntetők között. Mindaketten *Rouen* város szobrának talapzatán állták és beszédet mondtak. A szocialisták megösmerték *Auffreyt* és lelökték a szobor talapzatáról, azután *megverték, kalapját széttépték.* Rendőrök léptek közbe, akik a községtanácsosokat megvédelmezték. Vér nem folyt, sebesülés volt ugyan elég, de a veszteségliszta nem tulságosan nagy.

A Place de la Concordeon, a Rue Royalen és a Boulevard Medelainen egész este nagy volt az élénkség. A rendőrség három izben oszlatta szét a tüntetőket, a nélkül, hogy komolyabb incidens történt volna. *Éjfélkor a nyugalom mindenütt helyreállt.* A nap folyamán a rendőrség körülbelül *100 embert letartóztatott*, akik közül *négyet* fogva is tartott. *Tizenkét ember sulyosan megsebesült.*

A *Figaro* mulatságos epizódot közöl a tegnapi tüntetésekből. Egy ur ezt a beszédet mondotta:

— En *Pellieux* tábornok öcscse vagyok. Visszatértem Amerikából és felháborodással láttam, hogy mik történnek hazámban. Azt ajánlom polgártársaimnak, hogy ugy tüntessenek a kormány törvénytelen cselekedetei ellen, hogy *ne fizessenek többé adót.*

A beszéd cseppet sem lázitott, hanem zajos derültséget keltett.

Lyon, julius 28.

A Place de la Bellecouron és a város több különböző pontján tegnap összeütközések voltak a tüntetők között. *Több ember megsebesült.* A rendőrség néhány embert letartóztatott. Esti fél 10 órakor még nagy volt az élénkség a városban.

Páris, julius 28.

A belügyminisztériumhoz érkezett jelentések konstatálják, hogy több mint ötven megyében az összes kongregacionista intézetek önként feloszlottak, ugy hogy a közigazgatási hatóságoknak nincs semmi okuk a közbelépésre.

Szerbiai állapotok.

Budapest, julius 28.

Éppen most, amikor Szerbia a gazdasági válságon fölül még kormányválsággal is küzd, nagyon aktuális lapunk egy szerbiai barátjának következő érdekes levele, amely szomoru világosságot vet Szerbia pénzügyi viszonyaira.

Zimony, julius 27.

Az a kis kölcsön, amelyet a szerb kormány nagy kinnal Párisban nyélbeütött, éppen a tizenkettedik órában jön a szomszéd királyság részére. Már tudniillik annyiban, amennyiben a *Banque Ottomane* hajlandó a névleges hatvan millió dinárból *volamit készpénzben* kifizetni. Mert a készpénz ritka madár Szerbiában, és Szerbiának éppen ezért erre van legégetőbb szüksége. A Száván át érkező megbizható hirek nyugateurópai fogalmak szerint egyenesen hihetetlen nyomoruságról mesélnek. Azt már nem is érdemes fölemliteni, hogy a pénz hiánya miatt parlagon hever az ipar és kereskedelem; az sem ujság, hogy a kincstár képtelen fizetni a függő adósságokat, sőt mindig ujabbakat csinál. És megjegyzendő, hogy Belgrádban kiegyenlitetlen kisebb-nagyobb számlák is jelentékeny összeggel szerepelnek a függő adósság hangzatos cime alatt, akárcsak valamely eladósodott magánháztartásban. Az adóprést persze szoritják, amennyire birják, de csekély haszonnal, mert a kereset hijján elszegényedett népből nehezen tudják kipréselni a dinárokat. Az államháztartás átlagos havi kiadása négy millió dinár (korona), mig átlagosan havonként összevissza egy millió szokott befolyni az állampénztárba. Különösen nagy bajba kerülnek ilyenmódon a kerületi pénztárak, amelyeknek havi kiadása átlagosan 250.000 dinárra rug, aminek födözésére alig kapnak 20—25.000 dinárt. Könnyen elképzelhetjük, micsoda következményei vannak ennek a megdöbbentő különbségnek a bevétel és kiadás között. A nyugdijasok a jövő reményéből tengetik sanyaru életüket, mert illetményeik helyett csak igéreteket kapnak. Sőt a kölcsönből sem jut nekik semmi. A szolgálatban lévő polgári hivatalnokok sorsa sem sokkal különb. Fizetésüket potom árért az uzsorásnak adják el, mert ez tovább birja a várakozást. Sőt a *Milán* király idejében ujból lábra állitott hadsereg is *rendkivülien szomoru napokat él.* Pénzt olyan rendetlenül kap, hogy *a katonák éhesek és rongyosak*, a tisztek pedig *a kincstári lovakat kötyavetyélik el*, hogy valamiképpen eltengődhessenek.

A szerb kormány már az országház fölépitésére gyüjtött alapot is kikezdette, hogy enyhitsen a katonaság nyomorán. Ez nem is titok. A kormány lapja, a *Dnevnik* szintén beszél róla, a lakosság hazafiasságára hivatkozván, hogy hunyjon szemet a pénzszerzésnek ezen tulságosan keleties módja előtt. Amikor azután — néhány héttel ezelőtt — ez a pénz is elfogyott, akkor *Sándor* király személyesen járt közbe *Weifert* György bankkormányzónál, hogy a bank — igazán legeslegutólszor — előlegezzen még egyszer 300.000 dinárt az éhező tisztek, katonák és lovak ellátására. A bank hosszas vonakodás után megkönyörült a hadsereg szánandó állapotán és megadta a pénzt, *Weifert* azonban — akinek neve elválaszthatatlanul összeforrott a szerb bank történetével — belefáradva az örökös pumpolásba, *lemondott a kormányzóságról.* Szerbiát megvigasztalhatja ugyan, hogy a balkánfélszigeti nagyhatalmi álmodozásban versenytársai: Bolgárország és Montenegró majdnem ugyanilyen, egyáltalán nem pillanatnyi pénzzavarral küzködnek. Hanem Szerbia barátai sajnálkozással nézik ezt a szomoru vergődést, amit majdnem tragikomikussá tesz az a körülmény, hogy a belgrádi konakban még mindig nem a belső bajok megorvoslása, hanem a külső illuziók hajszolása játszsza a főszerepet.

HIREK

Vadnay Károly.

Tegnap Dobsa Lajos, ma Vadnay Károly. A régi Olimpus nagyjai lassankint visszakerülnek a földbe s a nemzet számára nem marad belőlük egyéb, mint egy csomó könyv, az irodalomtörténész számára egy korszak, mely telve van harcokkal, férfias gondolatokkal és erővel. Es ez minden. Vadnay Károly is azok közé tartozott, akik ezt a mindent megalkották.

A sokoldalusága ról hires emberről most, a halála napján a legjobban esik elmondanunk azt, hogy nemcsak nagy iró volt s nemcsak a nagy magyar társalgók közt foglalta el az első helyet, hanem a modern ujságirásnak is ő volt egyik legnagyobb és legértékesebb mestere. Nem a férfiaknak csinált csak ujságot, mint ahogy ő előtte mindenki, hanem gondolt a magyar nőkre is, akiket nem lehet pusztán nagyhanguságggal ujságolvasásra fogni. Vadnay Károly a hatvanas évek közepén nekigyürközött a nagyképüsködés papiros-bálványainak, összetörte az ujságirás régi, kopott sablonjait s biztos szemmel meglátva az igazi érdekességet, ebből állitotta össze ujságját, az akkor hires Fővárosi Lapokat. Az ujságirás pongyolaságát megnemesitette a tudományával, s érdekessé tudta tenni a közdolgokat izlésével és ötletességével. Kezében az ujság hirtelen átalakult az élet krónikájává. Az ujság nem volt kortes az ő kezében, hanem olvasmány, melynek minden sorából az élet szólt s az élet tanulságai voltak elrejtve a sorok között.

Ez a modern technika iskolát csinált Magyarországon, az iskolának volt sok rossz növendéke is, de volt sok nagyon jó is. A rossz növendékekhez nem volt nagyon szigoru Vadnay Károly s ezért sokan rossz professzornak tartották. Pedig ez a helyes

tanító-rendszer. Vadnay Károly tudta, hogy az ujság csöndes és türelmes paripa — addig, amig nem érzi, hogy a lovasa gyönge legény. De a világon nincs szilajabb paripa ennél, ha a lovas egyetlenegyszer megbillen a nyeregben. Igaz, hogy Vadnay Károly sok rossz lovast engedett föl a paripa hátára, de egy kicsit sem kesergett, ha a gyöngék estükben betörték a bordáikat. Utoljára is mégis Vadnaynak volt igaza. Kinevelt egy egész gárdát, amely ma is jórészben megvan. Aki elhullott utközben, azért ugy sem kár.

Emellett Vadnay Károly sehasem jutott az öreg, kiérdemesült professzorok meghatóan komikus sorsára. Mindig a vén irót adta ugyan, de azért mindvégig fiatal maradt. Az ő fiatalsága is nagyon érdekes, mert nem ugy kell ezt érteni, mintha minden irodalmi furcsaságnak meghódolt volna s mintha a ritkaságokban s sajátszerüségekben kereste volna az eredetit s a frisset. Az ő fiatalsága abban a tiszteletreméltó konzervativizmusban rejlett, melylyel esztétikai izléséhez ragaszkodott. Ez a ragaszkodás volt erős és fiatalos. Ez volt üde és maradandó. S ez okozta, hogy az emberek gyakran megbámulták, mindig szerették és sohasem merték öregnek gondolni. Fiatal maradt a halála pillanatáig.

Ez a fiatal aggastyán az, akinek igen nagy szerep jutott a magyar hirlapirodalom reformja terén s ha a politikust, társalgót, a közélet emberét mások siratják benne most, a hirlapiró-reformert nekünk van okunk gyászolni.

Mr. Schwab.

Az életnek vannak nagy sablonjai, melyek fölött elmélkedni igazán divatját multa és mégis bekövetkezésük pillanatában megrázzák és elszomoritják az embert. A velencei Campanile beomlása, királyok, államférfiak, tudósok, költők halála ezer és ezer kontempláló hangot szólaltatnak meg, a mulandóság, minden nagyság megsemmisülésének érzése költözik a szivekbe s mert mindnyájunk közös sorsa a pusztulás, az egész közönségé ez a fájdalom.

Mikor látjuk, hogy egy torony, mely évszázadok viharával dacolt s büszke fejét magasan tartva, nézett a csillagos égre, egyszerre csak megrokkan s összeomlik; mikor látjuk, hogy emberek, kiket népek imádnak, kiknek nemzetek hódolnak s hadseregek tisztelegnek, egy pillanat alatt vesznek el; mikor látjuk, hogy a gondolat nagy harcosai, kiknek müvei évezredekre szólanak, akárcsak lelketlen lények, szintén kimulnak a világból: — akkor valami névtelen szomoruság és bánat fog el.

Az ő nagyságuk pusztulásában vajjon nem önmagunkat gyászoljuk-e? Ha ők, a nagyok, a halhatatlan, az örök időkre szólók aláhanyatlottak, hát mi?... Érdemes-e küzködni, harcolni nekünk, türni „zsarnok szerelmünk kinját, a pörhalasztást, a hivatalnok packázásait s a sok rugást, a mivel bántalmazzák a türő érdemet"?

Ó Hamlet, a te szkepszised dobban meg minden szivben s öntudatlanul is a lét, vagy nem-lét nagy kérdését vetjük fel magunkban.

... Ujra eldőlt egy oszlop. Pénz, hatalom, dicsőség, hir, mind-mind az övé volt, egyszerü munkásból olyan hatalommá küzdötte föl magát, hogy királyok bókoltak neki s egyszerre csak összeomlik, — él ugyan még, de az akarat, az energia, a kedv, a szellem, a test és lélek acélosságának a trósztje meghalt benne.

Mr. Schwab gyengébb, mint a gyermek és nyomorultabb, mint a koldus.

Pár millió dollár volt az évi fizetése! Statisztikusok számitották ki, hogy mit hoz néki minden perc, minden pillanat s most vége a dicsőségnek, a diadalnak.

Ezerszer megtörtént már ilyen összeomlás, de vajjon nem renditett-e meg ezerszer? Mi közünk nékünk Mr. Schwabhoz, mi közünk a millióihoz, az egészségéhez? És mégis önkéntelenül szánalom, sajnálkozás fogja el a szivünket. Mi, a koldusok, de az egészségesek sajnáljuk a milliárdos, de beteg embert. Sajnáljuk benne, hogy minden pénze, hatalma és méltósága ellenére is ki kell vonulnia ebből a világból, melynek minden atomja, akármilyen keservvel raboskodunk is benne, mégis csodaszép az örök válás nagy pillanatában.

N.

Budapest, julius 28.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hirek.** *Berczik* Árpád miniszteri tanácsos hosszabb szabadságra külföldre utazott. — *Gonda* Béla miniszteri osztálytanácsos, a kereskedelemügyi minisztérium tengerészeti szakosztályának főnöke ma *Fiumé*ba utazott.

— **A király utazása.** *Bécs*ből jelentik, hogy a király augusztus 7-ikén *Ferenc Szalvátor* főherceggel és *Lipót* és *György* bajor hercegekkel vadászatra Radmerbe utazik, ahol tizedikén jelen lesz a templom háromszáz éves fönnállásának ünnepén. A király azután visszautazik Ischlbe és 15-ikén jelen lesz az aussei nyári ünnepen.

— **Az angol király állapota.** *London*ból táviratozzák, hogy a király állapota állandóan kitünő. A seb gyógyulása gyorsan halad. A király tegnap néhány órára elhagyta az ágyat és tolható székbe ült. A londoni lakosság a félhivatalos jelentések ellenére kételkedik abban, hogy a koronázás már két hét mulva meg fog történni. Még valószinütlenebbé vált annak lehetősége egy mai félhivatalos cáfolat után, amely meghazudtolja a lapoknak ama közleményeit, amelyek arról szólottak, hogy Edvárd kiraly a hajó fedélzetén naponként rövid sétákat tesz. Az orvosok csak azt engedik meg, hogya királyt egy-két óra hosszat tolószéken körülhordozzák a fedélzeten. Ez azonban még nem zárja ki azt, hogy 12 nap mulva meglehessen a koronázás, amelynek szertartásait annyira megrövididitették, hogy a királynak mindössze alig ötven lépést kellene járnia. Szükség esetén ettől is megkiméltetik a beteg királyt, még pedig ugy, hogy a hintóból hordszéken vinnék a Westminster-apátságba.

— **A bolgár fejedelem anyja beteg.** Müncheni távirat jelenti, hogy ott *Klementina* kóburgi hercegnő, a bolgár fejedelem anyja, *veszedelmesen* megbetegedett. A hercegnő nem utazhatik Bécsbe, mint ahogy tervezte. Fiát, a bolgár fejedelmet, aki ma Poprádra érkezett, táviratilag értesitették anyja veszedelmes állapotáról.

— **Láng Lajos Pozsonyban.** *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter ma a dunáninneni evangélikus egyházkerület gyülésére Pozsonyba érkezett. A pályaudvaron *Baltik* Frigyes püspök is megjelent fogadására. A miniszter ma délben egyenként fogadta a posta- és távirda-igazgatóság és a MÁV. forgalmi főnökség tisztviselőit és a kereskedelmi és iparkamara küldöttségét. A miniszter ismételten hangsulyozta, hogy szivesen jött Pozsonyba, amely neki második szülőföldje és a nyugati határszéli megyék különös gazdasági fontosságától áthatva, azok érdekeit mindig különösen szivén hordozza.

— **Mi mindenre jó a szinész?** Szerbia pénzügyminisztere, Popovics Mika ur ő kegyelmessége valami bizottságot alakitott, amelynek az a feladata, hogy klasszifikálja a földeket — s a bizottság tagjaiul kinevezte Babics Gyorgye és Stojkovics Mika urakat. Babics ur komikus, Stojkovics ur ellenben tragikus szinész. Szörnyü rossz szinészek lehetnek ezek az urak, ha ilyen módon foszsza meg tőlük a szinpadot — a pénzügyminiszter.

— **A fürstenbergi örökös herceg balesete.** Donau-Eschingenben — mint egy karlsruhei távirat jelenti — szombaton délután sulyos baleset érte a fürstenbergi örökös herceget: lebukott kerékpárjáról és koponyacsonttörést szenvedett. Dr. Hofmeister tübingai tanár különvonaton utazott az örökös herceg betegágyához. A herceg állapota sulyos, de nem életveszélyes.

— **Csávossy Béla felgyógyulása.** A képviselőház háznagya, *Csávossy* Béla udvari tanácsos már teljesen meggyógyult betegségéből és augusztus elsején ismét a fővárosba jön birtokáról és átveszi a képviselőház háznagyi hivatalának vezetését. A háznagyi hivatal szeptember elsejéig a régi Sándor-utcai képviselőházban, de azontul már az uj parlamenti palotában lesz.

— **Pályaválasztás.** Érdekes kimutatást olvasunk arról, hogy mi van az idén a diákok pályaválasztásával s mennyiben különbözik ez az esztendő az eddigiektől. Ezerhatszázkilencvenhét érettségizett diákot számolt össze a cikkiró a gimnázium és reáliskolai értesitőkből. Ennyiről van följegyezve az, hogy mi akar lenni, miután éretten kilépett az életbe. Ez a numerus körülbelül a fele annak a summának, amelyet az összes érettségizett diákok száma tenne ki, tehát körülbelül ebben az arányban oszlanak meg a diákok a pályaválasztás dolgában abban a másik felerészben is, amelyről nincs feljegyezve az, hogy mire készül. A kimutatás szerint 1400 gimnáziumi abituriens közül jogásznak megy 444, teológusnak 238, tanárnak 144, közigazgatási szakra 120, orvosnak 102, mérnöknek 73, katonának 68, vasutasnak 36, kereskedőnek 30, erdésznek 23, bányásznak 19, müvésznek 15, postásnak 15, paptanárnak 14, vegyésznek 5, gépészmérnöknek 5, diplomáciai pályára 6, állatorvosnak 3, rajztanárnak 3, szinésznek 3, iparosnak 2, tengerésznek 2, pénzügyi pályára 2 zenésznek 1, nem határozott még és más pályára ment 16 ifju.

A 208 reáliskolai abituriens közül mérnöknek megy 51, jogásznak 45, tanárnak 27, gépészmérnöknek 21, katonának 20, alsóbb hivatali pályára 18, gazdásznak 10, orvosnak 14, kereskedőnek 11, vegyésznek 10, müvészeti pályára 9, erdésznek 8, vasutasnak 6, épitőnek 6, bányásznak 6, postásnak 5, elektroteknikusnak 4, kohásznak 3, iparosnak 3, zenésznek 2, állatorvosnak 2, festőnek 1, iparmüvészeti pályára 1, hirlapirónak 1 és hajóépitőnek 1 ifju szándékozik.

Tehát legtöbb még mindig a jogász, ámbár már kevesebb, mint amennyit a két esztendővel ezelőtt megszerkesztett statisztika kimutat. Akkor még harmincket százalék ment a jogi pályára, ma csak harminc. Tudniillik a gimnáziumokból. Bőségesen pótolja azonban a két százalékot azoknak a diákoknak a száma, akik a reáliskola érettségi bizonyitványával mennek jogásznak. A jogi pálya után mindjárt a papi következik, azután a tanári. Itt aztán azok jönnek, akik megelégelték a tanulást s önállósitani kivánják magukat — egyetemi képzettség nélkül. Alsóbb hivatalokba mennek. Mérnöknek a reáliskolai tanulók huszonnégy százaléka megy, a gimnáziumot végzettek közül pedig öt százalék. A reáliskolákra nézve kedvezőbb ez a számarány, mint a két év előtti, a gimnáziumokra nézve pedig kedvezőtlenebb. Nagy hullámzás van abban is, hogy hányan mennek orvosnak — a reáliskolákból. A legutóbbi kimutatás másfél százalékot mutatott ki, az idén pedig már az érettségizettek hétszázaléka választotta magának az orvosi pályát. A gimnáziumot végzettek között a régi maradt az arány: hét százalék. A katonai pályát a reáliskolát végzettek tiz százaléka választotta, a gimnazisták közül azonban kevesebben határozták rá magukat e gyöngyéletre, mint eddig. Epitésznek egy gimnazista se megy, a reáliskolások közül is csak három százalék. Gazdásznak a gimnázisták öt százaléka készül. Ez volt az arány ez ideig a reáliskolában is, az idén azonban az öt százalék kilencre szökött fel. Kereskedőnek ez ideig egyáltalában nem ment a gimnáziumban érettségizett ifju. Ma azonban már végre hódit ez a pálya is. A gimnázisták két és fél százaléka, a reáliskolát végzetteknek pedig öt százaléka választotta magának a kereskedelmi pályát jövendőnek. Két gimnázista és három reálista pedig iparos lett.

— **A vörös pápa szive.** *Róma*ból jelentik, hogy a *campo-varanoi* temetőben tegnap kivették *Ledochowski* bibornok szivét és szülővárosába, a lengyelországi *Gorkiba* szállitották. A holttestet valószinüleg Thebeben fogják véglegesen eltemetni, itt Ledochowski cimzetes püspök volt.

— **A császár akarata.** *Berlin*ből táviratozzák, hogy *Löhning* titkos pénzügyi főtanácsos, *Posen* tartomány legfőbb pénzügyi hivatalnoka, kénytelen volt felső helyről gyakorolt nyomásnak engedve, beadni lemondását, mert — mint előkelő hivatalnoki körökben beszélik — házasságra készült lépni olyan leánynyal, akinek apja kormánytitkár, olyan hivatalnok, akinek ranglokozata körülbelül olyan, mint az őrmesteré a katonaságnál. Az eset, mint levelezőnk táviratozza, egész Németországban kinos feltünést kelt.

— **Sikkasztó ezredes.** *Szófia*ból táviratozzák az *Agramer Zeitung*nak, hogy a hadügyminiszter parancsára elrendelték a vizsgálatot *Zsivkov* ezredes, a második tüzérezred parancsnoka és az ezredpénztár kezelőtisztje ellen, mert mindkettőjüket sikkasztáson érték és azzal is gyanusitják őket, hogy megvesztegethetők.

— **Égő oltár.** *Temesvár*ról jelentik, hogy a gyárvárosi millenáris templomban, amelyet a mult évben szenteltek föl, tegnap délután az oldaloltárnál feldőlt egy szentelt gyertya s lángja felgyujtotta az oltár fadiszitését. Az egymillió korona költséggel épült templom tán teljesen elpusztul, ha véletlenül idegen vendég nem nyittatja ki a templomot hogy megnézze berendezését. Igy vették észre a tüzet s hamarosan elfojtották, de az oltár fölszerelése teljesen elégett.

— **Az acélkirály.** A természetnek is megvannak a maga jogai: az emberek despektálják ugyan igen gyakran, sőt azt érzik, hogy függetlenek immár mindentől, ami a természet hatalmát jelentené, de hirtelenül megjelenik a kérlelhetetlen végrehajtó s ellenállhatatlanul követeli egy csomóban mindazt, amit az ember el akart tőle sikkasztani. Van egy fajtája a természet nemezisének, amely bizton utóléri az embereket: azokat, akik kincsvágyból éjjel-nappal törik magukat, hogy dollárt dollárra halmozzanak. A nemezis tragikus formában érte utól az ifju amerikai pénzkirályok legismertebbikét: Mr. *Schwab*ot, az amerikai acéltrust Budapesten is jól ismert igazgatóját, aki tudvalevőleg évi csekély három millió fizetést kap ezért az állásért. Természetes, hogy éjjel-nappal lázban folyó munkával emelkedett e honoráriumig. Most Newyorkból azt táviratozzák, hogy *Schwab*, amidőn feleségével és anyjával tegnap kikocsizott Atlantic-Citybe, utközben egyszerre rosszul lett, nagy gyöngeség lepte meg, *s elájult.* Néhány pere mulva kissé magához tért ugyan, de ujra elájult, s *nagy görcsei támadtak.* Bevitték egy utszéli házba, s orvosokat vittek hozzá, akik megvizsgálták s azt mondották, hogy *rendkivül gyönge a szive, s az idegei teljesen tönkre vannak téve a tulságos munkásság következtében.* Az orvosok föltétlen nyugalmat ajánlottak neki s kijelentették, hogy ha meg akarja menteni az életét: *le kell mondania a trust igazgatásáról* s tartózkodnia kell minden szellemi munkától.

— **Vadnay Károly halála.** A magyar irodalom nagy halottját, *Vadnay* Károlyt ma hálószobájaban ravatalra helyezték; innét holnap délelőtt átszállitják az Athenaeumnak Kerepesi-ut 54. szám alatti palotájába, amelynek udvarát az éj folyamán teljes gyászpompába öltöztetik. Az udvar közepén magas ravatalra helyezik a halottat, és holnap délután helyezik örök nyugalomra. A ravatalt Vadnay gyermekei és a szerető rokonság friss virágokkal hintették teli. A gyászházban ma látogatást tettek dr. *Ladik* Gusztáv, özvegy *Toldy* Ferencné, *Rákosi* Jenő *Rudnay* Józsefné stb. Levélben és táviratilag fejezték ki részvétüket *Wlassics* Gyula, *Berczik* Árpád, *Beöthy* Zsolt, gróf *Zichy* Géza és még számosan. Koszorukat helyeztek a ravatalra ma délig: Rudnay Józsefné és családja — Jutalmazzon meg az ég erényeidért mert mindig a nemesért hevültél. Az Országos Nőképző-Egyesület — Hódoló tisztelettel a nehéz kezdet hüséges munkatársának. Fazekasné Vadnay Erzsébet — Távol sirató nővéred, szerető bátyjának. A Kisfaludy-Társaság — Vadnay Károlynak.

Halmos János polgármester, a családtagok kérelmére, elrendelte, hogy a kerepesi-uti temető-igazgatósága jelöljön ki Vadnay Károly eltemetésére sirhelyet a Kerepesi-uti temetőben nyugvó atyja: Vadnay Lajos sirja közvetetlen közelében. A *Budapesti Ujságirók Egyesülete* s az Akadémia kitüzte a gyászlobogót. A ravatalra a *Budapesti Ujságirók Egyesülete* koszorut küldött; a diszes koszoru széles nemzeti szinü szalagján ezt a felirást viseli: *Vadnay Károlynak — A Budapesti Ujságirók Egyesülete.* A temetésen az egyesület küldöttségileg fog résztvenni.

A gyászoló család a következő jelentést adta ki:

Vadnay Tibor, testvére Margit Herczeg Imréné és a hőnszeretett egyetlen kis unoka, báró Goumoëns Gabriella nevében is, — fájdalomtól megtört szivvel jelenti, hogy az őket csak imént ért mély bánathoz és fájdalomhoz, mely a felejthetetlen emlékü, forrón szeretett édes jó anya és nagyanya: Vadnay Károlyné-Kenéz Idának folyó évi junius hó 7-én történt szomoru elvesztével sujtotta, — ujabb, épp oly nagy bánat és gyász járult, midőn most a nemes, áldott, jó édesatya és nagyapa *Vadnay* Károly, a „Budapesti Közlöny" szerkesztője, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy-Társaság rendes-, a Petőfi-Társaság tiszteletbeli tagja, 1848/49-es honvédőhadnagy, Miskolcz város déli kerületének volt országgyülési képviselője, a Fővárosi Lapoknak évtizedeken át volt főszerkesztője, a Nemzeti Szinháznak hosszu időn át drámabirálója, a Magyar Irók segélyegyletének főtitkára, a budapesti ev. ref. Egyháztanács tagja, számos irodalmi, müvészi, tudományos és jótékonysági egylet tagja stb., stb., stb., folyó évi julius hó 27. napján d. e. 11 órakor, életének 71. évében csendesen befejezte önzetlen, áldásos, munkás itteni létét. Földi maradványai folyó hó 29-én d. u. 4 órakor fognak VII., Kerepesi-ut 54. szám alatti Athenaeum-palotából a kerepesi-uti sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. A mély gyászban osztoznak az alulirott hozzátartozói és az egész kiterjedt rokonság. Budapest, 1902. julius hó 28-án. Özv. *Fazekas* Józsefné *Vadnay* Erzsébet, testvére. *Herczeg* Imre, veje. Áldás emlékére, áldást hozó nagy munkásságáért.

— **A rézkirály képtára.** A bécsi Szent-István templom elhunyt karmesterének, *Preyer* Gottfriednak gyönyörü képgyüjteményét William A. *Clark*, az amerikai rézkirály vásárolta meg másfél millió koronáért. Most azt jelentik New-Yorkból, hogy az amerikai vámhatóságok olyan nagy vámot róttak a képekre, hogy Clark nem akarja kifizetni, hanem tárgyalásokat folytat a vám leszállitása miatt. A vámmal együtt körülbelül két millió koronájába fog kerülni Clarknak a gyüjtemény.

— **Nyugdijazás.** A hadsereg rendeleti közlönyének ma megjelent száma közli, hogy ő felsége elrendelte *Panos* Alajosnak, a székesfehérvári m. kir. V. honvédkerületi parancsnoksághoz beosztott vezérőrnagynak saját kérelmére való nyugalomba helyezését. Ez alkalomból Panos a III. osztályu vaskorona-rendet kapta.

— **A Kossuth-ünnepek.** A fővárosi Kossuth-ünnepeket rendező polgári bizottság szükségesnek tartja kijelenteni, hogy alakuló ülésén egyhangulag hozott határozattal kimondotta, hogy az ünnepet a pártpolitika kizárásával fogja rendezni. A sikert éppen attól várja, hogy a főváros egyesületei s illetőleg azok tagjai pártpolitikai különbség nélkül vegyenek részt az ünnep rendezésében. A szeptember 19-iki ünnep pártok fölött álló jellegének megóvására a 19-iki programmból későbbi napokra tették át mindazokat a programmpontokat, amelyeken politikai nyilatkozatok esetleg előfordulhatnának. A polgári rendező-bizottság ez uton is pártpolitikai különbség nélkül hivja fel azokat az egyesületeket, melyek eddig hozzájárulásukat be nem jelentették, hogy bejelentéseiket a bizottság helyiségébe (Saskör, Irányi-Dániel-utca 17.) mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— **Kutyán János.** Ezt az embert eddig Kutyán Jánosnak hivták. Tegnap óta elszégyelte magát a magyaros neve miatt s azóta Cutean Joan névre hallgat. Ebbeli átalakulását Cutean Joan, aki különben brádi román kereskedő, igy adta tudtára annak, akit érdekel:

Brád: postabélyeg kelte.

T. c.

Becses tudomásukra hozom, hogy cégem, mely máig Kutyán János által jegyeztetett, ezután

Joan Cutean

által fog jegyeztetni.

Tisztelettel
Joan Cutean.

Konstatálnunk kell ezek után, hogy egy magyar nevü emberrel kevesebb van Magyarországon s a románok nyertek egy nevet. Mindegy, kutyán gubát cseréltek...

— **A temesvári gimnázium ujjáalakitása.** *Temesvár*ról irják: A temesvári katholikus főgimnázium ujjáalakitásának már évek óta elhuzódó kérdése a megoldáshoz közeledik. Dr. *Finácz*y Ernő budapesti egyetemi ny. r. tanár, ki a közoktatásügyi minisztérium megbizásából mult év december havában Temesvárott járt az ügy tanulmányozása végett, e napokban jelentést tett a miniszternek észleleteiről és az akkor Dessewffy Sándor püspök elnöklete alatt tartott értekezlet eredményéről.

E szerint az intézet eddigi fenntartói sorából az országos tanulmányi alap, a csanádi liceális alap és Temesvár sz. kir. város végleg kilépnek, ugy, hogy az intézet fenntartója és ellátója jövőben csakis a magyar kegyes tanitórend maradna, mely a majdan kötendő szerződés értelmében a rendelkezésére bocsátott jövedelmi forrásokból gondoskodna a főgimnázium összes szükségleteiről. Az intézet évi szükségletét a jelentés 72.000 koronában állapitja meg, mely összegből 50.000 korona van biztositva, ugy hogy az évi fenntartási államsegély 22.000 koronát tenne ki. A főgimnázium, rendház és kápolna ujraépitése, mivel a jelenlegi épületek rozzantak és mármár életveszélyesek, 420.000 koronába kerülne. Ezen összeghez Temesvár sz. kir. város 120.000, a csanádi püspök 60.000 korona hozzájárulást helyeztek kilátásba, mig az államkincstárak 240.000 koronát kellene engedélyezni. *Gömöry* Oszkár miniszteri tanácsos a miniszter megbizásából értesitette a város közönségét, hogy a miniszter elvileg jóváhagyja a tervezett átalakitást és általánosságban elfogadja a jelentést a további tárgyalások alapjául, végleges nyilatkozatát arra az időpontra tartván fenn, mig az érdekelt felek érdemileg nyilatkoztak a tervezetről. *Temesvár* város törvényhatósága legközelebb augusztusi ülésében fogja tárgyalni a tervezetet.

— **A honvédzenekar ellen.** A közös hadseregbeli zenekarok vezetőinek érthetetlen állásfoglalására világit az Ós-Budavára igazgatójának következő panaszos levele:

Tisztelettel alólirott oly dologra bátorkodom a tekintetes szerkesztőség becses figyelmét felhivni, amely nemcsak a budapesti összes nyári mulatóhelyet, hanem a nagyközönséget is közelről érdekli. Sajátságos és megmagyarázhatatlan jelenség, hogy az összes budapesti honvédzenekarok azt határozták el, hogy olyan helyen, ahol a magy. kir. I-sö honvédkerületi zenekar müködött, vagy müködik, semmi körülmények között nem hajlandók játszani. Ilyen körülmények között a székesfőváros legnagyobb nyári mulatóhelye számára, *Ós-Budavára* vállalatom területére példának okáért olyankor, midőn az emlitet zenekar hadgyakorlatra vonul be, képtelen vagyok akárminő más katonazenekart szerződtetni, ugy hogy a nagyközönség az olyannyira kedvelt katonazenét huzamosabb időre nélkülözni kénytelen. Kérem a tekintetes szerkesztőséget, kegyeskedjék velem tudatni, hogy miben leli magyarázatát a többi zenekarok e sajátszerü kartelje és hogy miként lehetne a helyzetet megváltoztatni? Kitünő tisztelettel *Friedmann* Adolf, Ós-Budavára igazgatója.

Semmiféle okosság nem magyarázza a katonazenekaroknak a honvédzenekar ellen szervezett kartelljét. A zenekarok vezetőségei aligha tudnának elfogadható választ adni Ós-Budavára igazgatójának kérdésére, amely pedig megköveteli a választ.

— **Dr. Jankó János meghalt.** A magyar tudományos világot nagy csapás érte. A Nemzeti Muzeum etnografiai osztályának igazgatója, dr. *Jankó* János ma délben Borszékfürdőn szivszélhüdés következtében meghalt.

Jankó János még fiatalember volt, 1868. év március hó 17-dikén született és csakis kiváló tehetségeinek és páratlan szorgalmának köszönhette, hogy ilyen szép állásra jutott. Középiskolai és egyetemi tanulmányait jeles eredménnyel végezte el a fővárosban és 1891-ben a közoktatási miniszter a tudományetemen a földrajzi tanszékhez első adjunktussá nevezte ki. A Nemzeti Muzeumhoz 1894-ben került segédőrnek, majd 1900-ban őrré lépett elő és tavaly kinevezték az osztály igazgatójának. Dr. *Jankó* ezenkivül országos felügyelője volt a muzeumoknak és a könyvtáraknak és számos tudományos munkát irt, a legnevezetesebbeket gróf *Zichy* Jenő expediciójáról.

*

Dr. *Jankó* János julius 1-én vette ki a szabadságát és családjával Abazziába ment üdülni. Innen a mult héten, kedden reggel jött vissza a fővárosba és este már tovább utazott Erdélybe, ahol az Erdélyi Kárpát Egyesületnek gyüjtést akart végezni. Azonban időközben rosszul lett és Borszék-fürdőn lefeküdt. Régi szervi szivbaja támadt fel ujra és ma délben kioltotta munkás életét. Halálától dr. *Vámossy* fürdőorvos azonnal táviratban értesitette az etnográfiai osztályt, amelynek őre dr. *Semayer* Vilibáld, jelentést tett a Nemzeti Muzeum igazgatójának. A gyászhirre azonnal kitüzték a muzeumra a gyászlobogót és a halálesetet megtáviratozták Abbáziába *Kövesligethy* Radó tanárnak, aki az elhunyt családjával egy villában lakik, hogy a sulyos csapást kiméletes módon tudassa dr. *Jankó* nejével. Ma este leutazott dr. *Semayer* Borszékre. A halálesetről *Szalay* Imre igazgató levélben értesitette *Wlassics* Gyula közoktatási minisztert és Kadocsa *Lippich* Elek miniszteri osztálytanácsost, a muzeumi ügyek referensét, aki az elhunyt tudós legjobb barátjai közé tartozott. — Dr. *Jankó* János fia volt Jankó Jánosnak, a hires karrikatura rajzolónak. Nemrégiben házasodott, *Auer* Dávid nagykereskedő leányát, Auer Paulát vette el feleségül. Özvegyén kivül két kis gyermeke és előkelő, kiterjedt rokonság gyászolja a korán elhunyt tudóst.

— **Hazugság.** A *Pesti Hirlap* tegnapi számában megirván, hogy *Csernátony* Lajos sirja elhanyagolt állapotban van, nekiront a *Budapesti Ujságirók Egyesületének*, amiért a martiniquei áldozatok családtagjai részére nagy összeget gyüjtött s arra nem ér rá, hogy egyik legnagyobb jótevőjének sirját gondozza. A Pesti Hirlap ezt a támadását arra az állitásra alapitja, hogy Csernátony vagyonának felét az Ujságiró Egyesületnek testálta. Nem tudjuk, hogy az elhunyt publicista sirja olyan elhagyatott-e, amilyennek az idézett ujság mondja, de ha ez igaz, akkor méltán éri az örökösöket a kegyeletlenség vádja. Azt azonban tudjuk és tudhatná a Pesti Hirlap is, hogy az Ujságiró-Egyesület egy fillért sem örökölt Csernátonytól, aki fele részben a *Hirlapirók Nyugdijintézetére*, fele részben az *Irói Segélyegyletre* hagyta huszezer forintnyi vagyonát. Az Ujságiró-Egyesület saját helyiségéből, méltó pompával temettette el az öreg publicistát, de nem örökség fejében, hanem az ujságirás halottját megillető kegyeletből. A *Pesti Hirlap* tehát hazudott.

— **A Primus halottai.** Az Elbán a minap történt hajókatasztrófa áldozatai közül hivatalos megállapitás szerint máig *hetvenkettőt temettek el*, negyvenötöt azonban előbb agnoszkálni kellett. A legujabb adatok szerint bizonyossá lett, hogy az összes szerencsétlenül jártak száma százkilencet tesz, megmentettek kilencvennégyet. Az ohlsdorfi temető kapujánál ezrekre menő közönség nézte az impozáns gyászmenet bevonulását. A legáhitatosabb csöndben helyezték az áldozatokat sirba. Sok gyászbeszédet mondottak a halottakért.

— **Turista-tragédia.** A Regensburger Morgenblatt jelenti *Partenkirchen*ből: Szombaton *Kreuther* reáliskolai tanárt a Zugspitz nevü hegyről való leereszkedés közben gutaütés érte és azonnal meghalt. Kisérője, egy reáliskolai tanár, annyira megijedt hogy lezuhant és szintén szörnyet halt. A két holttestet tegnap hozták Partenkirchenbe.

— **A hannoveri sakktorna.** A mai hatodik fordulóról kiküldött tudósitónk a következőket táviratozza: Janovszki vezércselt játszott Csigorinnal és elegáns tisztáldozat segélyével megnyerte a partit. Ugyancsak vezércsel-partit nyert finom pozicióját ékkal Atkins Lewintől, Sviderski Wolftól és Marshall Popiel-tól. Cohn orosz partit nyert Napiertől, ami nagy meglepetést okozott, mert már vesztett hadállása volt, de ellenfele hibás lépése ismét előnyhöz és nyert partihoz juttatta. A Pillsbury—Süchting-párti félbenmaradt, de Pillsbury győzelme szinte bizonyos. A Bardeleben—Gottschall, Gunsberg—Mason és Olland—Mieses-partik remisszel végződtek. A torna állása a mai hatodik forduló után a következő: Janovszki, Marshall 5; dr. Olland 4½ (1); Mieses 4½, Atkins 4; Pillsbury 3½ (1); Wolf 3; Bardeleben 2½ (1); Sviderski, Lewin, Nepier 2½; Popiel, Cohn, Gottschall, Csigorin, Gunsberg 2; Süchting 1½ (1); Mason 1.

— **A budapesti vizvezeték tekintélye.** Mi budapestiek csak azt tudjuk, hogy a vizvezetékünk rossz. Néha bakafántoskodik. Viz helyett pocsolyalevet ad s az is megesik néhanapján, hogy semmit se ad. Ezeknek a kellemetlenségeknek az óráiban nem igen mutatkozunk valami türelmes polgároknak s ha mindaz az átok beteljesedett volna, amit a vizvezetéki emberek fejére kivánt már Budapest városa, kicsinek bizonyulna ezeknek az uraknak a megégetésére a gyehenna. Ugy látszik azonban, hogy a mienknél sokkal rosszabb vizvezetékek is vannak széles e világon, mert aki külföldi idevetődik, mind a legnagyobb elragadtatással beszél a budapesti vizmüről. Az idegenek pedig messziről jött, sokat látott emberek. A mult héten egy Hanamann nevezetü ur, a morvaországi kulturmérnöki hivatal főnöke járt nálunk azért, hogy a maga épülésére a vizvezetékünket tanulmányozza. Tegnap levél jött a buenos-ayresi vizvezetéki igazgatótól, amelyben nagy elismeréssel szólt a budapesti vizvezetékről és tanácsot kér arra nézve, hogy hogyan rendezhetné be a maga vizvezetékét is — budapesti mintára? Szombaton Jova állam kiküldöttje dr. Andrews W. Lancelot tért be hivatalos utjában Budapestre is — a vizmü tanulmányozására. Ugyancsak a mult héten járt Budapesten egy csapat müegyetemi hallgató — Grácból. A rektor hozta le őket, hogy megmutassa nekik a vizvezetéket, amit mi — ugy látszik — csakugyan nem tudunk eléggé megbecsülni.

— **Háznnság.** *Toperczer* Ákos kereskedelmi miniszteriumi kir. segédmérnök tegnap esküdött *Beregszászon Hagara* Viktor beregmegyei főispán leányával, Rózsikával.

Eisler Lajos a Leszámitoló és Pénzváltó Bank tisztviselője eljegyezte *Eichner* S. hirlapiró leányát, Ellát.

— **Lefokozott hadnagy.** *Adorján* Dezsőről, a kolozsvári 21-ik honvédgyalogezred egyik hadnagyáról sok szó esett már a lapokban. Kolozsvár éjszakai életének valóságos réme volt Adorján s mulatozásai közben belekötött mindenkibe, akit utjába vitt a balsors. Hadnagy létére őrmesterekkel duhajkodta végig az éjszakákat és nem átallott közlegényekkel sem lumpolni, ami nagy bün a katonaságnál. De mindezek még csak a kisebb bajok voltak. Adorján az ezredparancsnoksággnál nyugtákra pénzt vett fel és többszöri felszólitás dacára sem fizette vissza. Ezenkivül mint kezelőtiszt sikkasztott az ezred pénzéből és ugyancsak az ezred kárára csalásokat követett el. Turpiszságaira hamarosan rájöttek, börtönbe vetették és a VI. honvédhadbiróság megfosztotta tiszti rangtától. Az itélet most került fel a honvédelmi minisztériumhoz, mely ma helybenhagyta.

— **Sztrojáu Józsefné öngyilkos.** *Tordáról* táviratozzák: *Szabó* Árpád ma megjelent a tordai rendőrségnél és azt a gyanuját közölte, hogy a *Dunából kifogott feketeruhás nő hullája Sztrojáu Józsefné*, aki hasonló ruhát viselt. *Szabó* elmondta a rendőrséguél, hogy Sztrojáu nem orvos, hanem órás volt Spalatóban, bejárta a világot és Nápolyban a hires Micelli professzortól leste el a kövesités titkát, ki Crispit bebalzsamozta. Afrikába egy lószállitó hajón ment és csak nyolc napig volt ott. *Sztrojáu* mindennap gyötörte és hipnotizálta feleségét. Neki az a gyanuja, hogy az öngyilkosságot is hipnozisban követte el. *Szabó* végül azt is mondta, hogy Sztrojánné el akart válni férjétől és hogy *Török* Sándor ügyvédet kérte fel a válópör vezetésére.

— **Hamis oklevelek.** Boroszlóból jelentik: A kormány *a müegyetemi oklevelek hamisitása* dolgában lefoglaltatta a legutóbbi öt esztendőből való összes iratokat. Az egyetemi hallgatók közt óriási izgatottság van és *ezerötszáz egyetemi hallgató elhatározta, hogy elhagyja a várost.*

— **Az Ös-Budavára** által folyó hó 31-én a nagy jótékonycélu *Martinique-ünnepély* alalmából rendezendő *gyermekszépségverseny* zsürije gróf *Szapáry* Pál elnöklete alatt *Tinnayre* Endre és *Heitz* Lucien, a francia konzulátus tagjaiból, valamint a budapesti festőművészet és szobrászat több előkelő képviselőjéből fog állani. A szépségversenyre jelentkezni *csütörtökön délig* lehet a vállalat igazgatóságánál, szóban vagy irásban. Az ünnepély iránt igen nagy az érdeklődés és az előkészületekből itélve, remekül fog sikerülni.

— **Letartóztatott tanitó.** Szombathelyről táviratozzák, hogy *Mocsári* Ignác körmendi leányiskolai tanitót állitólag elkövetett erkölcstelen büntettek miatt letartóztatták.

— **Szliács-fürdőről.** A szezon teljes virágában van *Szliács-fürdőn.* A kitünő gyógyhatásu fürdő tele van vendégekkel, akik valamennyien dicsérik a hely természeti szépségét s a fürdő minden kényelmet nyujtó berendezését. A gyógyfürdő kedveltségében nagy része van *Toszt* Béla igazgató szakszerü vezetésének és lekötelező előzékenységének.

— **Járvány egy kaszárnyában.** *Milánó*ból jelentik, hogy az ottani lovassági laktanyában lévő legénységnek több mint fele fertőző lázban megbetegett. A hatóság intézkedett a betegség terjedésének megakadályozásáról.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Mint minden este, ugy ma is mindazon előfizetők, kik az estét otthon töltik, kellemes cigánymuzsikát hallhatnak a kagylókon keresztül. Nyolc órakor megszólal a Telefon Hirmondó riadójele és 11 óráig halihatók a cigányzene kellemes hangjai, mely zeneátvit az Emke-kávéházból és az Ehm-féle étteremből történik. E zeneátvitel 8 óra 15 perckor megszakitást szenved, mikor a külföldi tőzsdék zárlatjegyzései kerülnek felolvasásra és féltiz órakor, amikor az est folyamán érkezett legujabb hirek és táviratok tudósitások felolvasása van napirenden.

(x) **Földes-féle Margit-crémet** használjon minden hölgy, mert ez teljesen vegytiszta, törvényesen védett arckenőcs. Pár nap alatt ifjitja és szépiti az arcot. Ára 1 és 2 korona. Kapható minden gyógytárban.

(x) **Angolországban** nem arckenőcsöt használnak a hölgyek szépitőszerül, hanem *ugorkatejet*, mely valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszertárában Temesvár. 1 üveg ára 2 korona.

(x) **Fratelli Deisinger** fiumei és trieszti kávé-, tea- és rumbehozatali cég Budapest, Ferenciek-terén lévő raktára megnyilik augusztus 1-én.

Vendégek a kártyaasztalnál.

Budapest, julius 28.

Részletes tudósitásban ad hirt a *Nagybecskereki Hirlap* arról, hogy dr. *Wahrman* Ernő budapesti ügyvéd revolverrel merényletet akart elkövetni gróf *Harnoncourt* Félix, az écskai kastély ura ellen. Az esetet az idézett ujság a következőkben adja elő:

Két nap óta előkelő, magas állásu vendége van *Harnoncourt* Félix grófnak. Vasárnap érkezett Écskára Jaime de *Bourbonne* herceg, Don Carlos trónkövetelő fia, akit a gróf vadászatra hivott meg. Az écskai kastélyban már hosszabb idő óta tartózkodik dr. *Wahrmann* Ernő, néhai Wahrmann Mór fia. A gróf vendégei, akikhez még *Kögl* János plébános és dr. *Messinger* Károly orvos is csatlakozott, rendszerint kártyázva töltötték az időt. Szerdán délután Wahrman Ernő, Messinger Károly és Kögl János tarokkoztak a kastély verandáján. Kártyázás közben Wahrmann következetesen „trottlnak" titulálta Messingert, aki erélyesen visszautasitotta ezt a hangot. A leghevesebb szóváltás keletkezett erre Messinger és Wahrmann között. A legkritikusabb pillanatban lépett be a verandára gróf Harnoncourt a herceggel, akik a hajbakapott feleket lecsillapitották. Messinger Károly másnap *Tasnády* Endre és *Szekesán* János megyei tisztviselőkkel provokáltatta Wahrmannt, aki a kihivást azonban nem fogadta el. A segédek egy jegyzőkönyvet adtak át Messingernek, amelyben konstatálták, hogy az ellenfél a kihivást nem akceptálta, de a sértéseket visszavonta. Tegnap délben, mintegy félegy óra tájban Wahrmann Ernő gróf Harnoncourttal beszélgetett a szalónban. A gróf időbbek közt szemrehányást tett Wahrmannak, hogy a kihivást visszautasitotta. Wahrmann erre igy felelt:

— *Azzal a zsidóval nem verekszem!* Én Londonban nevelkedtem és kinevetne az egész világ, ha meghallaná, hogy ezzel a zsidóval párbajoztam.

Harnoncourt gróf azzal vágott vissza, hogy *hiszen Wahrmann is zsidó* s ha ma talán már nem is az, de annak született. A beszéd egyre izgatottabb jelleget öltött s amikor a kölcsönös idegesség tetőpontra hágott, Wahrmann hirtelen föugrott és szobájába rohant. A következő pillanatban a gróf előtt termett ismét és revolvert szegezve feléje, kétszer elsütantotta a ravaszt. A revolver azonban nem volt töltve s igy a grófnak nem történt baja. Wahrmann észrevéve, hogy a revolverben nincsen töltés, visszasietett szobájába, megtöltötte revolverét s a grófnak rontott vele. A ravaszt ismét elsüttantotta kétszer egymásután, de a revolver ujabb csütörtököt mondott. Wahrmann revolvere tudniillik, amelyet állandóan magánál hord, angol szerkezetü és zárókészülékkel van ellátva, amelyet Wahrmann azonban nem tud kezelni. Kétszer is megpróbálkozott a felnyitással, de eredménytelenül. Az óriási zajra berohant a kastély cselédsége a herceggel, akik Wahrmannt ártalmatlanná tették. Gróf Harnoncourt dühtől szikrázva kiáltott Wahrmannra:

— *Ki a házamból! Takarodjék!*

Wahrmann rögtön el is távozott s a plébánoshoz ment, ahol estig tartózkodott. Este Nagybecskerekre jött. Nevezetes, hogy Wahrmann Ecskán egyre dicsekedett, hogy le akarta lőni a grófot. Gróf Harnoncourt Müller Ottó segédjegyző és Kocsisál biró utján le akarta tartóztatni Wahrmannt, ez azonban nem történt meg. Mint értesülünk, Tasnády és Szekesán, Messinger segédei, ma provokáliák Wahrmannt, amiért őket hazugsággal vádolta és gazembereknek nevezte.

Dr. *Wahrmann* Ernő az esetet ezzel szemben igy mondta el egy hirlapirónak:

— Én az écskai kastélyban már hosszabb idő óta tartózkodom, mert vadászatra voltam hivatalos gróf Harnoncourthoz. Ugyanakkor odaérkezett Jaime de *Bourbon* herceg, Don Carlos spanyol trónkövetelő fia is. Kártyázással töltöttük időnket. Szerdán délután dr. *Messinger* Károly orvos, *Kögl* János plébános és én tarokkoztunk. Kártyázás közben Messinger tulhajtott bizalmaskodással beszélgetett és izetlenkedett, mire én őt Trottl kifejezéssel illettem. Ebből vita keletkezett és az orvos eltávozott. Másnap párbajra hivatott, — amint értesültem, Don Jaime hercegnek biztatására. *Tasnády* Endre és *Szekcsán* János nevü segédeinek kijelentettem, hogy *én, aki Angolországban magamba szivtam a szabadelvü, férfias gondolkodást, minden csekélységért nem verekszem.* Hanem azt a tanácsot adtam nekik, ha felük sértve érzi magát: forduljon a birósághoz, ott majd méltó elégtételt nyer az én nyilatkozatomért. Ezzel a segédek eltávoztak. En éppen utazni készültem és utazótáskámba rakodtam bele holmimat, midőn belépett hozzám Don Jaime herceg és azt mondotta:

— Nézze, én most tudtam meg, hogy ez a Messinger orvos zsidó. Nohát egy zsidóval csakugyan nem kell sem verekednie, sem kezet fognia.

Erre a furcsa kijelentésre én azt válaszoltam:

— Herceg! Az én apám zsidó volt, de nem tanácsoltam volna önnek, hogy ne fogott volna vele kezet.

Gróf Harnoncourt csitított le. Abból *egy szó sem igaz, hogy fegyvert fogtam a gróra.* Józan észszel el sem képzelhető, hogy egy uriember a házigazdájára minden igaz ok nélkül fegyvert fogna. Közöttem és a gróf között csak abban a tekintetben volt nézeteltérés, hogy köteles vagyok-e az orvossal megverekedni, vagy nem! De még egyszer határozottan kijelentem, hogy revolveremet nem használtam a gróf ellen, mert nem is volt okom rá. Tegnap, vasárnap, behajtattam Nagybecskerekre és fölajánlottam az elégtételadást Messinger két segédjének, akikkel azonnal meg is verekedtem. A párbaj után Budapestre utaztam. Ennyi igaz a rémes hirből: a többi csak toldás.

FŐVÁROS

(*) **Tenácsjegyzők uj beosztása.** A belügyminiszter *Szily* József I. osztályu és *László* Iván II. osztályu tanácsjegyzőket anyakönyvvezetőkké nevezte ki s igy a polgármester a szükségessé vált uj beosztások tekintetében akként intézkedett, hogy Szily József tanácsjegyzőt kirendelte a VIII. ker. állami anyakönyvvezetőséghez, László Ivánt pedig az I—III. anyakönyvvezetőséghez. A Szily áthelyezésével üresedésbe került közjótékonysági ügyosztálybeli tanácsjegyzői állásra dr. *Komlódy* Gyula tanácsjegyzőt osztotta be. A IX. kerületi előljárósághoz László Iván helyére *Buzáth* János tanácsjegyzőt küldötte ki a polgármester.

(*) **A pálinkamérések uj rendje.** A fővárosi pálinkamérések és zsibárusüzletek tervbe vett uj szabályrendelete a nevezett üzlethelyiségeknek egy csomó utcáról való kizárását célozza. A szabályrendelet-tervezet teljesen elhibázott alkotás és mindenféle anomáliák és exisztenciális kárositások bőséges forrása. Ezt bizonyitják a Budapesti szesz-, likőrgyárosok, készitők és kimérők ipartársulatának a szabályrendelet tervezetére vonatkozó észrevételei, amelyek a főváros tanácsát hibátlan méltányos és tárgyilagos intézkedésre fogják sarkalni.

Az ipartársulatnak a tanácshoz annak idején benyujtott előterjesztése tapasztalati tényekkel bizonyitja hogy az uj rendelkezés korántsem csökkentheti a szeszfogyasztást, mivel ha pálinkamérés nincs is mindenütt, pálinka kapható mindenfelé: szatócsüzletekben, korcsmákban, kávéházakban, tejcsarnokokban, bodegákban és boros pincékben. Igy a tervezett szabályrendelet csupán egy csomó sulyos adóval terhelt pálinkamérőt fosztana meg exisztenciájától és megbélyegezné a kimérő-ipart, amelynek gyakorlása során pedig az utolsó évtizedben figyelemre méltó és dicséretes haladás észlelhető. A pálinkamérések ma már szellős, tiszta, csinnal berendezett, az egészségügy követelményeinek megfelelő üzlethelyiségek, amelyeknek a forgalmas helyekről való kiirekesztése minden méltányosság s közérdek ellenére van. Helytelen már a szabályrendelet kiindulási pontja, mivel együtt s egyformán kiván szabályozni két egymástól belső természetére és külső berendezésére nézve egyaránt elütő ipart, a pálinkamérések s a zsibárusüzletek jogviszonyait. Az ipartörvény is külön tárgyalja e két érdekeiben különböző ipart, ezeknek közös szabályozása olyan téves általánositás, amely tömérdek méltánytalanság forrásává lehet. Ha már uj szabályrendeletre szükség van, ugy külön szabályrendeletet kell alkotni mind a két iparágra vonatkozólag, mert a két ipar természete ellentmond a szabályalkotás során kifejezésre jutott, és esetleges érvényében meghatványozódó igazságtalan generalizálásnak. Az állami italmérési jövedék törvénye adott iniciativát a szabályrendelet alkotására, midőn a kimérések közrendészeti szempontjainak mérlegelését a vidék szervezetlen rendőri natóságainak jogköréből ki akarta venni; mi sem természetesebb azonban, minthogy e szempontok kellő elbirálása bátran rábizható a főváros államrendőrségére. Ausztriában minden városban, Bécsben is,

továbbá a fejlett közigazgatással biró összes nyugat-európai városokban általános elvek adnak direktivát az illető rendőrhatóságoknak a kimérések engedélyezésére s az egyes esetek mérlegelését — az utcák és terek taxativ fölsorolása nélkül — rábízzák a hatóságokra. De ha mindenképpen gyarapitja is már a főváros szabályrendeleteinek labirintusát, akkor ez uj rendelkezésnek igazság szerint enyhiteni kell az 1893-ik évi rendeletnek olyan intézkedéseit, amelyeket a gyakorlati tapasztalat szükségtelenné tett.

A tervezett uj rendelkezés szembetünő nagy hibáit még az előkészités stádiumában el kell s el lehet tüntetni, ha ankétot hiv egybe a tanács, amelybe az érdekelt ipartársulatot is bevonja. Az értekezlet egybehivását az ipartársulat is ajánlja, s célszerüsége mellett szól az adófizető polgárok veszélyeztetett létérdeke, továbbá az uj rendelkezés téves iránya és a részletekben mutatkozó sok káros célzata. A közérdek pártatlan igazsága megköveteli, hogy az érdekeltek tárgyilagos véleménye helyes irányba terelje az illetékes ügyosztályok reformtörekvéseit.

SZINHÁZ, ZENE

** **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkör ezidei szerencsecsillaga, *Feld* Mátyás uj bohózata ma jubilált. A gyors népszerüségre vergődött *Demokrata* ma huszonötödször kacagtatta meg a közönséget s ez alkalomból a jubiláló szerzőt is ünnepelte a telt ház. A szereplőkkel együtt Feld Mátyást is sokszor a lámpák elé hivták. A zajos tapsok és éljenzések jegyében indul igy a bohóság a második jubileuma felé. A szerzőt sikere alkalmából színészek s müvészek társasága előadás után vidám banketten szeretettel ünnepelte.

** **Jókainé a szinpadon.** *Siófok*ról irják nekünk a következő érdekes szinházi apróságot: A *siófoki* fürdővad szürke unalmasságába *Kunhegyi* igazgató szintársulata igyekszik egy kis változatosságot belevarázsolni és nem minden igyekezet nélkül. A kis nyári társulatnak jó erői vannak és repertoárja lépést tart a modern szinpadi irodalommal, amint illik is egy — udvari szinházhoz. A rozoga kis faalkotmány t. i., melyben az előadások folynak, a *Karpelesz*-vendéglő udvarán áll s repedezett bordáin és félig nyitott tetőzetén keresztül a siófoki fürdőélet legkedélyesebb megnyilatkozásai szürődnek be előadás közben a nézőterére. A drámai hős például fuvolaszerü hangon sugja oda a hősnőnek:

— Életem egyetlen üdvössége szeretsz-e?

— Egy rostélyost fokhagymával, — hallszik rá feleletül kivülről a *Karpelesz*-vendéglő nyári ponyvasátra alól.

A külső világ a kis nyári *udvari* szinház nézőterével való ilyen közvetetlen nexusának egy nagyon érdekes és kedves epizódot köszönhettünk a napokban. A szinházban az *Asszonyok a kaszárnyában* cimü bohózatot adták, mikor a második felvonás közepe táján egy derekas kis vihar tört ki és bömbölt be a nézőtérre. A petroleumos lámpák, amelyekkel a szinház világitva van, kezdtek elaludni s a játszó szinészek szavát teljesen érthetetlenné tette a vihar. A derék szinészek egy darabig — akár csak Lear király, — tulharsogni próbálták a vihar bömbölését, de nem mentek vele semmire. Végre is félbe kellett szakitani az előadást. Az igazgató maga jelent meg a lámpák előtt és egy csinos kis szónoklatban arra kérte a közönséget, hogy legyen egy kis türelemmel.

— Az előadást, — mondta, — azonnal folytatjuk, mihelyest a vihar elál.

Ezzel leeresztették a függönyt, a közönséget pedig kedélyesen kezdte paskolni a tetőzet repedésein beomló eső. A közönség soraiban, egy páholyban, volt költőkirályunk ifju felesége, *Jókai* Mórné is, (aki zárjel közt megjegyezve az általános érdeklődés középpontja most *Siófok*on) s csupa véletlenségből éppen az ő páholyába zuhogott bele az eső a legjobban. Az udvarias igazgató besietett páholyába.

— Méltóságos asszonyom, — mondta mély hajlongások mellett, — kegyeskedjék a szinpadra járadni, ott meg lesz védve az eső elől.

A szinpadra vezető ajtó éppen ott volt a páholy mellett és *Jókainé*, egész kis udvarával, csakugyan felment a szinpadra. Helyet foglalt egy pamlagon s a maszkban lévő szinésznők és szinészek a legnagyobb érdeklődéssel sereglették körül. Egyikőjök elébe lépett:

— Méltóságos asszonyom, mi átalakulunk közönséggé, szavaljon valamit nekünk...

A többi kórusban ismételte a kérést, de *Jókainé* nem volt rábirható.

A vihar — valószinüleg tekintettel arra, hogy az előadást folytatni *kellett*, — csakugyan elmult; a közönség és *Jókainé* is, ujra elfoglalta helyét a nézőtéren s idei nyári évadnak bizonyára legmozgalmasabb szinházi estje aztán minden további zavar nélkül ért véget.

** **Fővárosi Nyári Szinház.** A krisztinavárosi szinkörben holnap, kedden lesz Berr és Gavault mulatlató bohózatának, a *Lámpa az ablakban*nak ötödik előadása. *Béldi* Izor és *Fejér* Jenő eredeti nagy operettjéből, a *Katalin*ból naponta folynak a próbák. Az operett első előadása szombaton lesz. — A vigjátéki személyzet Bisson *Kokó király* cimü mulatható bohózatára készül; *Fényes* Samunak *Kurucz Feja Dávid* cimü történeti szinmüvéből is megkezdődtek már a szinpadi próbák. A Vigszinházban nagy sikert aratott eredeti mü a jövő hét vége felé kerül először szinre a szinkörben.

** **Sziklai Kornél vendégszereplése.** A Városligeti Szinkörben szerdán *Ziehrer* operettjét, a *Svihákok*-at adják, amelyben *Sziklai* Kornél, a Magyar Szinház kedvelt komikusa fog vendégszerepelni. A többi szerepet Feld Olga, Csongory Mariska, Eörsy, Bellini, Szentes, Nagy és Morvay játszszák. *Ziehrer* másik operettje, *A három kivánság*, szombaton, augusztus 2-án kerül bemutatóra.

Nyilttér.

Diskrét betegségek elsőrendü gyógyitó-intézete Budapest, Teréz-körut 44. I. emelet
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt, nyitva egész nap. Elismert kiváló gyógyhatásu modern intézet ideg-, nemi-, vérbetegségek és gyengeségi állapotok, impotentia gyökeres gyógyitására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán, honorárium teljes gyógyulás után fizetendő. Prospektust és levelekre értesitést dijmentesen küld az intézet.

Férjem elhalálozása alkalmával barátaim és ismerőseim oly nagy számban fejezték ki részvétüket, hogy képtelen vagyok azokra egyenként felelni, miért is fogadják ezen uton legmelegebb hálám és köszönetem kifejezését.

Özv. Weisz Jakabné
Veszprém.

Dr. Schiff Kálmán
a massage és testegyenészet szakorvosa, külföldi utjáról a fővárosba visszatért és intézetében rendelését ujból megkezdte
IV. ker., Károly-körut 22. (Röser-Bazár.)

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Dr. Grün Ede bünügye.** A letartoztatott dr. *Grün* Ede fővárosi ügyvéd sikkasztási bünügyében a vizsgálat be lévén fejezve, az ügyészség vádinditványa alapján a bünös utra tért ügyvédet a büntetőtörvényszék vádtanácsa sikkasztás büntettéért vád alá is helyezte. Bünügyében a főtárgyalást szeptember 23-ik napjára tüzte dr. Agorasztó Péter tanácselnök.

§§ **Az elosábitott gyermekek ügye.** *Flas* Teréz és *Mazur* Anna nevü kis leányok megrontói ellen folyamatban levő nyomozati ügyben a rendőrség az összes iratokat áttette a királyi ügyészséghez. Az ügyészség ma elrendelte a vizsgálatot, amelynek vezetésével a törvényszék dr. *Langer* Jenő vizsgálóbirót bizta meg.

SPORT

*** **A kottingbrunni meeting** mai, második napjának eredményei Budapesten a Telefon Hirmondó utján tudhatja meg leggyorsabban és legmegbizhatóbban az érdeklődő közönség. A Telefon Hirmondó kiküldött tudósitója a versenyek lefutása után távirati tudósitást küld, melynek alapján két-két futamonkint már a délután folyamán kerülnek felolvasásra a versenyek eredményei. Az összeredmények este 8 óra tájban olvastatnak fel. A felolvasások kezdetére kétszeres riadójel hivja fel a közönség figyelmét.

TÁVIRATOK

Pétervár, julius 28. Mihajlovics Sándor nagyherceg védnöksége alatt itt 1904-ben tartják az első ó-szláv müvészeti és iparkiállitást.

London, julius 28. A *Central News* megcáfolja azt a közleményt, hogy Chamberlain szivbeteg, Chamberlain már két hét óta dolgozik.

A délamerikai zavarok.

Cap-Haitien, julius 28. Az Artibonitóban összpontositott csapatok három mérföldnyire állanak Cap-Haitientől. A lakosság nagyon izgatott. A külföldiek, akik minden oltalmat nélkülöznek, állandóan fenyegetve vannak.

Cap Haitien, julius 28. Az Artibuntóban levő csapatok Cap Haitien felé menet bevonultak Lambóéba. St.-Rafael körül van zárva, Grand Riviere fenyegetve van. A Port au Prince mellett álló csapatokat Arcane mellett megverték.

Vilmos császár a cárnál.

Berlin, julius 28. A *National-Zeitung* szerint *Vilmos* császár az eddigi jelentések szerint augusztus 6—8-ika közt az orosz flotta-gyakorlatok alkalmával látogatást fog tenni az *orosz cárnál* a revali kikötőben.

A cseh nyelv.

Prága, julius 28. A *Narodni Listi* szerint Ischlben szóba került *a cseh belső hivatalos nyelvnek* ujból való életbeléptetése, mely rendeleti uton történnék.

Véres paraszt-sztrájk.

Lemberg, julius 28. A mezei munkások sztrájkja, mely néhány nap előtt különösen a kelet-galiciai járásokban kitört, egyre terjed. A közt és magánbiztonság veszélyeztetve van. A sztrájkolók ismételten erőszakkal megakadályozták a munkában a dolgozó munkásokat, megtámadták és megsebesitették a közbelépő csendőröket, megsemmisitették a vetéseket és megtámadták a majorokat. A csendőrök ismételten kénytelenek voltak fegyverüket használni. *Néhány paraszt megsebesült*, több zavargót és izgatót letartóztattak. Sok helyen katonai segélyt vettek igénybe.

Spanyolország és a Vatikán.

Madrid, julius 28. Sagasta miniszterelnök egy hirlapiró előtt kijelentette, hogy a kamarákat október első felében fogja egybehivni. Ami a Vatikánnal folytatott tárgyalásokat illeti, ezek rendkivüli lassusággal huzódnak. Ha októberig nem fejezik be a tárgyalásokat, más elhatározásokra kell jutnia a kormánynak. Egy szövetség ebben a pillanatban teher volna Spanyolországra.

A kolera.

Kairó, julius 28. (Havas.) Tegnap itt 35 és Assiutban 30 uj koleramegbetegedést hivatalosan konstatáltak. Mindamellett a helyzet egyre javul.

Pétervár, julius 28. Mint Kharbinból jelentik, ott julius 15 és 23-ikán 145 orosz és 340 khinai betegedett meg kolerában és 106 orosz és 276 khinai halt meg. A járvány most csökkenőben van.

Közgazdasági táviratok.

New-York, julius 28. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 9.1/16 (9.—). Juliusra 8.45 (8.50). Októberre 7.64 (7.76). New-Orleansban helyben 8.15/16 (8.15/16). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Rafined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — *Zsir:* Western steam 11.— (11.05). Rohe és Brothers 11.20 (11.25). — *Tengeri* irányzata határozatlan. — Jul.-ra 67.— (70 1/2). Szeptemberre 62.3/4 (63.—). — Dec.-re 49.3/8 (50.—). *Buza* irányzata engedő. — Piros őszi helyben 78.1/8 (80.1/8). Juliusra 78.3/4 (80.—). Szept.-re 75.3/4 (76.1/8). Dec.-re 76.1/4 (76.3/4). Májusra 77.5/8 (78.—). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* Iair Rio 7. sz. 5.1/2 (5.7/16). — Jul.-ra 5.30 (5.40). októberre 5.20 (5.20). — *Liset:* Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — *Cukor:* 2.1/8 (2.7/8). — *Ón:* 28.57 (29.22). — *Réz:* 11.75—11.95. (11.85—11.95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, julius 28. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata engedő. — Juliusra 73.1/2 (74.1/2). — Szept.-re 70.1/8 (71.1/8). — *Tengeri* irányzata engedő. Szep.-re 58.1/8 (60.3/8). — *Zsir:* Szept.-re 10.72 (10.77). — Okt.-re 10.37 (10.45). — *Szalonna* short clear 11.17 (11.17). — *Sertéshus:* Szept.-re 17.02 (17.30). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Deep in my soul...

— Ignotus fordítása. —

Lelkembe' mélyen él a szent titok,
Magában él, s napfény nem látja meg,
Csak ha szivem szived felé nyitott —
Csöndjébe aztán újra átremeg.

Most sirí mécs, úgy ég ott legbelül,
Lassan, látatlan és vigasztalan;
Kétség sötétje, melyben elmerül,
Nem oltja el, bár fénye hasztalan.

Sirom mellett ne menj el sebtiben,
Egy gondolatra állj meg a felett —
Egy kín van, amit el nem bír szivem:
Ha a tied végképpen elfeled.

Halld kába, gyenge, végső sóhajom —
Holtat siratni nem tilthat erény —
Első, végső, egyetlen jutalom:
Egy könny csak nem sok ily szerelemér'!

(*A Korzárból.*)

Byron.

+ **Gallifet naplója.** Alább adjuk még néhány részletét Gallifet tábornok naplójának, amelyből hasábszámra közölnek a párisi lapokban. A kommünnel folytatott harcát irja le többek között Gallifet és csipkedéseitől sem ellenség, sem barát nem menekül meg. Thierst ugyancsak kifigurázza. Igy ir például:

Thiers ur nagy hajlammal viseltetett Deligny tábornok iránt. Kétszer vagy háromszor biztositottam, hogy a tábornok rendkivüli ember. Ma reggel (1871. március 21.) hivatott.

— Elhivattam a maga Delignyjét, — mondá — s csapatokat ajánlottam fel neki, hogy a lázadóktól a Chatillon-erődöt foglalja el. Tudja mit felelt? „Elnök ur, mióta mondják egy tábornoknak: Tábornok, ön még nem becstelenitette meg magát, holnap reggel vegye le éjjeli sipkáját s menjen a csapatokkal, amelyeket még nem ismer, egy erődhöz amelynek bejáratai önnek egészen ismeretlenek. Ha nem sikerül önnek, akkor azt fogják mondani, hogy ön szánalmas iráter. Köszönöm elnök ur, ezt átengedem másnak.“ Ezzel hátat fordított és elment.

Március 27. Uno avulso non deficit alter. A másik, a tökfilkó, az én vagyok. Parancs: engem a Chatillon-erőd elfoglalásával hata mába akar keriteni. Thiers ur rendeletére az e célra kirendelt csapatokat Petit Bizétreben összpontositották. Hajnalban 3 órakor ott találom őket. Indulás. Mikor e célból közeledtünk, előreugratok. Az erőd közelébe érve, tábori látcsőmmel megállapitom, hogy a felvonó-híd le van eresztve. Sehol egy előőrse a szövetségeseknek, sem őrszem a sáncokon. Galoppban lovagolok tiszttársaimmal a hidon keresztül s hatalmamba ejtem a várat, amelyet egy őrfi védett, az is részegen feküdt egy sarokban. Respektáljuk álmát. Thiers ur megelégedett, hogy egy foglyot hozok magammal. Mert a fogoly a harc jele, igazi harcé. De a részeg szövetséges egyáltalán nem reprezentációképes. A csapatok megérkeznek, előkészületeket teszünk, hogy az erődöt, amelyet megszállani akarunk, jókarba helyezzük. Uj parancs érkezik hirtelen Thierstől: Az összes csapatokkal térjek Versaillesba vissza. — Majd elfelejtettem a tődolgot. Az erődöt azért foglalhattam el egymagam mivel a derék szövetségesek egy pillanatra cserben hagyták, hogy egy falusi kocsmában megigyák kávéjukat és egy kicsit játszszanak. A legszeretetreméltóbb módon a kulcsot a kulcslyukban hagyták.

1871. április 1. Ma reggel egy század lovassággal elindultam Saint-Germainből, egy másikat utközben, La Malmaisonban, ahol őrségen volt, vettem magamhoz. A Rond-Point de Bergéresnél egy századot a courbevoiei utkeresztezéshez küldök, hogy az ott felállitott szövetségeseket foglalkoztassa, a többivel a Szajna felé előrenyomultam. Mikor az Avenue Neuillybe beforduluk, 300 méternyire előttünk egy zászlóalj áll, amely látásunkra gyorsan a fegyverhez nyult. Századomat megállitom s magam tisztjeimmel a szövetségesekhez lovagolok e kiáltással:

— Fegyvert lábhoz!

Soraikba lépek, körülzárnak. Csak barátságos arcot látok magam körül. Mindnyájan jól el vannak látva étellel, itallal s látszik, hogy a Commune nekik kitünő berendezkedés. Kérdezősködöm foglalatosságaik után s mikor észreveszem, hogy jó kedvük van, kedélyes hangon kezdek velük beszélni. Megszólitom őket (izgatott időkben kell ez) s megmagyarázom, hogy Thiers ur küldött.

Ők (unisono): Le Thiers-vel!

Én: Nem akarja önöket ma megtámadni.

Ők: Csak hadd jöjjön!

Én: De ha holnap ujból itt találom önöket fegyverrel a kézben, megtámadom önöket.

Ők (kedélyesen): De ez nem volna szép öntől!

Én: Adieu a soha viszont nem látásra!

Bántatlanul hagytak tovább menni. Szégyenemre be kell vallanom, egészen elfelejtettem névjegyemet átnyujtani nekik.

Hadügyminisztersége̊nek történetét igy adja elő:

Waldeck-Rousseau urtól sürgönyt kaptam, amikor vidéken voltam. „A minisztérium megalakult. Öné a hadügy. Minisztertanács holnap délelőtt 10 órakor nálam.“ Csak másnap reggel, mikor Rambouilletban vonatra szállítam, hogy Párisba utazzak, tudtam meg a lapokból kollégáim nevét. Ez közömbös volt előttem. Elég voltam magam a hivatalom számára. Mindegy volt nekem, hogy egyedül állok, mint „cavalier seul“; ez sokszor megesett velem életemben. Kiugrottam a quadrilleból, mikor konstatáltam, hogy nem nyujtok mindenkinek s egyuttal magamnak szórakozást. Nem sajnálom sem a belépésemet, sem az elmenetelemet.

*

+ **Az Egyesült-Államok ujságjai.** A hivatalos statisztikai jelentés szerint az Egyesült-Államokban 1900-ban 22,312 hirlap és folyóirat jelent meg összesen 92.517.072 dollár alaptőkével. A vállalatok által előállított hirlapok és folyóiratok kiadása 347.055,050 dollár volt. Ebből 36.090,719 dollár a szellemi munkások, 84.246.889 dollár a másnemü munkások dija fejében fizettetett ki. Vegyes kiadások révén 55.897,529 dollárt adtak ki, a felhasznált anyag pedig 86.856.290 dollárba került. Az összes hirlapvállalatok hatvanhárom százaléka egyesek kezében volt, husz százaléka társtulajdonosok, tizenhét százaléka pedig részvénytársaságok tulajdona volt. A hirlapvállalatoknál alkalmazottak száma 1890-től 1900-ig csak tiz százalékkal növekedett, mig az előállított mennyiség értéke huszonnégy százalékkal lett nagyobb. Az évi bevétel negyvenhárom százaléka hirdetésekből, harminchat százaléka előfizetésekből s a fönmaradt huszonegy százalék különböző cimen folyt be. A napilapok annyi példányban jelentek meg, hogy átlag minden öt lakosra jutott egy-egy példány, mig a hetilapokból és havi folyóiratokból minden két-két lakosra jutott egy-egy szám. 1900-ban körülbelül 250.000 font papirt fogyasztottak el naponta a vállalatok, amiből hetvennyolc százalék a hirlapokra esett.

*

+ **Termékeny drámairodalom.** A legtermékenyebb prámairók egyike D'Ennery volt, aki kétszáztiz szindarabot irt, melyek összesen hatszázötvenkilenc felvonást tesznek ki. Clairville is nagyon szorgalmasan dolgozott darabjain, mert ha kedve volt, évenkint átlag husz drámával szaporította a szinmüirodalmat. A legtöbbet azonban Hardy produkálta, aki harminc év alatt több mint kétszáz drámát irt össze. Olyan rekord ez, amelyet nem fognak egyhamar tulszárnyalni. Érdekes, hogy a francia drámairók is milyen nagy kedvet fejtenek ki a szinmüirás terén. Négy-öt olyan intézet létezik ugyanis Párisban amelyek a szindarabok lemásolásával foglalkoznak és azok egyenkint évenkint átlag kétezer felvonást másolnak le.

*

+ **Ujmódi egyesületek.** Amerikának van már megint két nevezetes egyesülete. Shelburne Falls városkában Massachusetts államban a vállalkozó szellemü urak csónakázó-egyesületet alakitottak, még pedig olyformán, hogy az egyesület tagjai koporsókat használnak csónak gyanánt. Lisbon ohioi városban pedig a mosónők megalakitották egyesületüket és kimondották, hogy naponta 1 dollár 25 centen alul nem mosnak.

*

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyejev).

Irta: GORKIJ MAXIM.

(31)

A zene halk hangja Medinszkája körül vibrált. Arca folyton változott, mintha láthatatlan árnyékok szaladnának rajta keresztül, melyek az asszony szeme nézésétől olvadnak el.

Foma ránézett s az a gondolata támadt, hogy igy magányosan nem olyan szép ez az asszony, mint mások társaságában. Arca öregebb, komolyabb volt s szeméből hiányzott az a barátságos lágyság, mely oly széppé tette. Unottan és fáradtan meredt maga elé. Tartása is fáradt volt s ugy látszott, mintha föl akart volna emelkedni. Foma érezte, hogy mint száll el lelkéből az az érzés, melylyel idejött s mint lopódzik helyébe egy másik. Lábával zajt ütött s köhécselt.

— Ki az? — kérdezte az asszony s ijedten összerándult a teste. A húrok is reszkettek s hosszu, fájdalmas hangot hallattak.

— En vagyok, — mondta Foma, miközben kezével szétválasztotta a gyöngyös függönyt.

— Oh! Milyen csöndesen lépett... Nagyon örülök, hogy látom... Üljön le... Miért jön olyan ritkán?

Feléje nyujtotta a kezét, a másikkal a kis székre mutatott. Szemeiből öröm sugárzott.

— Az öbölben jártam s a hajóimat néztem meg, — mondta Foma tulságos egyszerüséggel, miközben a széket közelebb tolta a pamlaghoz.

— Sok hó van a mezőkön?

— Sok... De már olvad... Az utak tele vannak vizzel.

Ránézett s mosolygott. Medinszkája észrevette elfogulatlanságát s mosolyának sajátszerüségét. A ruháját igazgatta s elhuzódott mellőle. Szemeik találkoztak. Medinszkája lehajtotta a fejét.

— Olvad! — mondta elgondolkodva s a kis ujján levő gyürüjét nézegette.

— Igen... mindenütt kis patakok vannak, mondta Foma s a cipőjét bámulta.

— Jó... Tavasz lesz.

— Nemsokára.

— Tavasz lesz... ismételte Medinszkája halkan s szinte figyelt a saját hangja csengésére.

— Az emberek szerelmesek lesznek — mondta Foma mosolyogva s a kezeit dörzsölte.

— Talán ön is? — kérdezte Mediszkája nyugodtan.

— Nekem már nincs rá szükségem... már régen az vagyok... egész életre elég...

Foma közelebb huzódott az asszonyhoz, szélesen és zavartan mosolyogva.

Medinszkája ránézett, aztán ujból pengetni kezdte hangszerét, miközben tünődve mondta:

— A tavasz... Milyen jó, hogy maga csak most kezd élni... a szive telve van erővel... semmi sötétség nincs benne.

— Zsófia! — kiáltotta Foma halkan.

Az asszony szeliden eltolta magától.

— Várjon, galambom! Mondok valamit. Tudja, azok az emberek, akik sokat éltek, néha belepillantanak a szivükbe s ott váratlanul olyan dolgokat találnak, melyeket réges-régen elfeledtek. Ezek a dolgok évekig feküdtek ott, a szív mélyén s megtartották azt a varázslatos szépséget, melylyel eleinte birtak... Ez szép... de nagyon szomoru.

A húrok reszkettek s sirtak ujjai alatt s Foma ugy érezte, mintha a hangszer hangjai s a fiatalasszony lágy beszéde a szivét csiklandozná. Még mindig céljáit nézte, figyelt szavaira s a nélkül, hogy tartalmukat értette volna, azt gondolta:

— Beszélj csak!... Egy szót sem hiszek abból, amit mondasz.

Ez a gondolat izgatta s sajnálta, hogy már nem tud olyan nagy figyelemmel s olyan áhitattal hallgatni a szavára.

— Gondol-e arra, hogy miképpen kell élni a világon? — kérdezte.

— Olykor... aztán olykor eszembe sem jut. Nincs időm! — mondta Foma s nevetett. — Ugyan mit is gondoljon mindig erre az ember? Ugyis tudom... látom, hogy miképp élnek az emberek, tehát utánozni kell őket.

— Oh, ne tegye ezt! Kár volna magáért! Maga olyan jó. Magában van valami... valami különös... Nem is tudom... De érzem. Azt hiszem, hogy magának nagyon nehéz lesz az élet s meg vagyok győződve, hogy nem fog azon az uton járni, amelyen a maga társadalmi körébe tartozó többiek... nem! Magának nem telik gyönyörüsége az olyan életben, amely a nyereségre, a rubel-vadászatra van fölépitve. Tudom, hogy maga mást akar... Ugy-e?

Az asszony gyorsan beszélt s szeméből nyugtalanság látszott. Foma ránézett s azt gondolta:

— Mit akar ez evvel?

Vontatottan felelt:

— Talán... talán mást akartam. Mást...

Az asszony közelébb ült hozzá s mély meggyőződéssel mondta:

— Halija! Ne éljen ugy, mint a többiek. Rendezze be másként az életét. Még fiatal és erős. Es jó!

— Ha jó vagyok, jó sorsomnak is kell lenni, — mondta Foma s érezte, hogy mint vesz rajta erőt az izgatottság s hogy mint ver egyre hevesebben a szive.

— Oh az nem ugy van! Itt a földön a jóknak sokkal rosszabb dolguk van, mint a gonoszoknak — mondta Medinszkája szomoruan.

Ujjai közt megint megpendültek a mandolin hurjai. Foma érezte, hogy ha ezt a pillanatot föl nem használja, többé nem szólhat a dologról.

(Folytatása következik.)

┼ **Egy félóra keservei.** Az élet sok váratlan kellemetlenséggel kedveskedik az embereknek. Egy berlini asszonynyal például nagyon csunya kellemetlenség esett meg, okulásra el kell mondani. L. bankhivatalnok felesége a charlottenburgi pályaudvaron egy automatakészüléktől husz pfennigért jegyet vett magának. Amikor utjának végére ért, leszállott a vasutról és kifelé ment. Mikor aztán odaadta a jegyet, akkor egyszer csak azt mondják neki: Halt! A jegy lopott, s az asszonynak mennie kell az állomásfőnökhöz. Ott a szegény megijedt hölgy elmondta becsületesen, hogyan jutott a jegyhez.

— Nyolcszáz jegyet loptak el és az öné a lopottak közül való, — mondja neki az állomásfőnök. — Tudja igazolni magát?

Dehogy tudta magát a jó asszony igazolni, a jóravaló asszonyok a legritkább esetben viselnek maguknál igazoló irást. Nem is bocsátották el a hivatalnoknét, hanem faggatták, keresztkérdések közé fogták, ugy hogy már végképpen odavolt és remegve sirt. Esküdözött égre-földre, hogy ő ez, meg az, a férje itt van a hivatalban, a sógora ott, telefonálni lehet hozzájuk. Csudálatos, de az állomási emberek nem telefonoztak. És már-már vitték a rendőrségre az ideggörcsökbe eső hölgyet, amikor gyötrelmes félóra mulva beront a hivatalszobába a portás és jelenti nagy csudára, hogy az a jegy nem a lopottak közül való. A száma szerint ugyan az lehetne, de a betüje más. Akkor végre szabadon mehetett utjára a szegény, meggyötört hivatalnokné. Hanem azt a félórát, azt a keserves félórát senki sem fizeti vissza senki.

*

┼ **A kis halott csókja.** Egy németországi falucskában meghalt a fazekas kis gyermeke. Egy őrizetlen pillanatban ráömlött egy lábas forró tej és attól néhány óra mulva meghalt. Az anyja kevéssel a temetés előtt megcsókolta a kis halottat. Ettől nagybeteg lett és vérmérgezésben meghalt. Kis halott gyermeke mérgezte meg.

Szerkesztői üzenetek.

— **Kéziratokat nem adunk vissza.** —

H. E. 1. A folyamodványt előbb be kell adnia. Ha önkéntességét föltételesen elismerik. akkor szeptember végéig van ideje az érettségi bizonyitványt pótlólag benyujtani. 2. Mindegyik fegyvernem drága is, nehéz is. Ebben a tekintetben már csak induljon a saját hajlamai után, miután családi és anyagi viszonyait, melyek itt mind sulyba esnek, maga ismerheti a legjobban. 3. Ha beiratkozik az egyetemre szeptemberben és karácsonyig pótolja az érettségit, beszámitják a félévet. Addig azonban csak rendkivüli hallgató lehet.

C. Két tanuval menjen az illetékes lelkészhez és jelentse ki, hogy az egyház kötelékéből kilép. Két hét multán ujra menjen el a két tanujával s jelentse be ujból a kilépest. Azután kérjen tőle elbocsátási bizonyitványt. Ha nem ad, állittasson ki irást a két tanujával, hogy kétszer is bejelentette előttük szándékát az illetékes lelkésznél. Ez alapon megszünt a felekezet tagja lenni s beléphet más felekezet kötelékébe. Ha azonban felekezetnélküli marad, régi felekezetének kultuszadóját még öt évig fizetni tartozik.

F. J. *Bácska.* 1. Az, hogy gyermekkori játszótársak voltak, nem képezhet jogcimet olyan bizalmas megszólitásra. Még akkor sem, ha a férj esetleg az ön legbizalmasabb barátja is volna. Mennyivel inkább, ha a férjet nem is ismeri. 2. Nemcsak jogos volt a férj eljárása. de az előzmények után itélve, még meglehetősen kiméletes is. Más férj talán erélyesebb eszközökhöz fordult volna s akkor is igazat adtunk volna neki.

Előfizető. Ha a vasuti tanfolyamot végezte, vasuti gyakornokká nevezik ki s ebből az állásból fokozatosan emelkedhetik a vasuti tiszti és főtiszti állásokban. Az egyes állások évi fizetése iránt a törvényben megállapitott rangosztályok adnak utbaigazitást. Az előléptetés 3—4 évi időközökben történik rendszerint.

Sch. E. *Komárom.* 1. Csak a vallás- és közoktatási miniszter engedélyével vizsgázhatik. 2. Tetszése szerint választhat. 3. Melléklendők születési és tanulmányi bizonyitványok. 4. Államszámvitelből csak pénzügyminiszteri engedélylyel vizsgázhatik. 5. Tankönyveket minden antikváriusnál olcsón kaphat.

S. L. *Kapa.* A közös hadügyminiszterhez kell folyamodni. Csatolandók a születési és tanulmányi bizonyitványok s kötelező, hogy tanulmányai végeztével a katonaorvosi státusban fog szolgálatot tenni. A segély az első kétévben 480 korona, a harmadik és negyedih évben 720 korona és a vizsgadijra 108 korona.

S. Gy. *Vukosavljevicza.* 1. Lehetséges gyógyitani, de csak operáció utján. 2. Dr. Grósz Emil egyetemi tanárhoz forduljon (VIII. Reviczky-tér 5.) 3. Azt az orvos fogja megmondani 4. Ez is a gyógykezelés tartamától függ. Egy-egy látogatás dija 6 korona.

Vulkáni előfizető. Főhadnagy igenis lehet századparancsnok, nemcsak helyettesitésben, de tényleg is.

Sch. M. *Kebely.* Semmit sem lehet tenni, mert ugy látszik, nem akarják önnek bérbeadni a kért területet.

K. M. *Sárospatak.* 1. Ha meg van reá az engedélye, szabad. 2. Nincs megengedve, hogy mást is eladjon.

Josvafő. Az üzletvezetőséghez küldje be a szállitólevelet, ha a fölszámitás hibás volt. Különben visza fogja kapni a pénzét reklamáció nélkül is, mert ott rájönnek a tévedésre.

M. J. *Tata-Tóváros.* A pólai tengerészeti parancsnoksághoz kell folyamodni, melléklendők a születési és orvosi bizonyitványok. Lehetőleg katonai orvosi bizonyitvány.

B. M. *Péczel.* Schlauch Lőrinc biboros nagyváradi püspök elhalálozása folytán immár csak egy magyar biborosunk van: Vaszary Kolos hercegprimás. Császka kalocsai érsek nem biboros.

S. A. Csak a télen lesz kiállitás ujra. A képeket az elnökség cimére kell beküldeni, ahol szakértői bizottság birálja meg, érdemes-e, hogy kiállittassék.

K. *Téglás.* Megfelelő felvételi vizsga mellett fölveszik. Még mindig jelentkezhetik a közép ipariskola igazgatóságánál (VIII. Népszinház-utca 8.).

N. N. *Budaörs.* Ugyan hová gondol! Csak nem tételezi föl rólunk, hogy mi fogunk önnek tanácsot adni, hogyan vándorolhat ki Amerikába!

Hü olvasó. Nem négy elemi, de négy középiskola kell ahhoz, hogy beiratkozhassék a szemináriumba.

W. A. 1. Van, amennyiben jó iskolai és szegénységi bizonyitvány alapján a tandijat elengedik, 2. Elég. 3. VIII. Népszinház-utca 8.

R. J. *Bogya.* Méltóztassék a báró Hirsch-féle jótékonysági irodához fordulni, VI. Lázár-utca 18. sz. a.

T. J. E. *Budapest.* Ha a kötelezettséget irásba foglalja, pályázhatik az állásért.

R. M. *Bács-Almás.* Olyan szaklap nincs a magyar ujságirodalomban.

L. K. *Böröd.* Mindkét esetben meg kell fizetni érte a fogyasztási adót.

KÖZGAZDASÁG

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. — *Bécsben* a kontingentált készáru 38.60 korona pénzben, 39.— korona áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósitása.) Felhajtás 2036 darab juh, —— kecske. Jegyzett árak: Elsőrendü ürü 40 f.-től 46.— f.-ig, kivételesen 50.— f. — kg.-ként, (vagy 35.— k.-tól 45.— k.-ig páronként), középminőségü ürü 36.— f.-től 39 f.-ig, kivételesen —— f., kg.-ként, vagy 29.— k.-tól 33.50 k.-ig páronként, kosokért — f.-től — f.-ig, kivételesen —— f.-től —— f.-ig, vagy —.— k.-tól —.— k.-ig, középminőségü gyapjas — f.-től — f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként, vagy — k.-tól — k.-ig páronként, kosok legjobb minőség — fillérig, páronként — korona, kivételesen ——— korona, rackajuhok ———— fillér, páronként —.——.— korona, szerbiai juhok páronként 20—24 korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért ——— fil. kgkint (—.—— K.-ig páronkint), kiselejtezett juhokért — fillér kgrként (—.———.— korona páronként) kecskék ——— korona páronként. Az irányzat élénk, árak változatlanok.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Julius 28-án. Fölhajtás: Zsirsertés, ugy mint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül 15 darab, II. rendü 280—350 kilogrammig 58 darab, kanló 6 darab, silány 15 darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 57 darab, közép 220—300 kilogrammig 458 darab, könnyü 220 kilogrammig 481 darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig —— darab. Összesen 1090 darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 140—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 1090 darab. Előző napi maradvány 453 darab, összesen 1543 darab. Eladatott 920 darab. Maradvány 623 darab. A vásár irányzata közepes. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. rendü 350 kilogrammon felül 86—88 fillérig, II. rendü 250—350 kilogrammig 80—84 fillérig, kanló ——— fillérig, silány 70—74 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—96 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 88—94 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 70—86 fillérig, süldő ——— fillérig, malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig, kilogrammonkint élősulyban.

Bécsi vágómarhavásár. Julius 28. (Saját tudósitónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtatott: 3486 darab magyar fajtáju 223 darab galiciai fajtáju, 71 darab bukovinai fajtáju, 806 darab német fajtáju, összesen tehát 4586 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonkint élő sulyban, magyar hizóökör I. minőségü 72—76 fillér, kivételesen 78.— fillér, II. minőségü 63—71 fillér, III. minőségü 54—62 fillér, galiciai hizóökör I. minőségü 74—86 fillér, kivételesen ——— fillér, II. minőségü 69—73 fillér, III. minőségü 64—68 fillér; német hizóökör I. minőségü 79—85 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségü 72—78 fillér, III. minőségü 64—71 fillér. Legelő ökör 52—60 fillér, levágott ökör ——— fillér. Bika és tehén 100 kilogrammonkint 46—72 korona. Kivételesen — korona, 100 kilónként, bivaly 34—46 korona, a fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, julius 28.

Lanyha irányzat és élénk kinálat mellett 15,000 métermázsa buza került a forgalomba 10—20 fillérrel alacsonyabb árakon. Később szállitandó buza el volt hanyagolva.

Rozsban 5, zabban 10—20, tengeriben 10 fillérrel estek az árak.

Repcében élénk forgalom mellett 5—10 fillérrel csökkentek az árak.

Eladatott:

Buza (ó). *Tiszavidéki*: 150 mm. 79 k. 8 K. 57½ f., 300 mm. 78·5 k. 8 K. 57½ f., 100 mm. 78·5 k. 8 K. 50 f. 50 mm. 77 k. 8 K, 25 f. (felső), 600 mm. 76·6 k. 8 K. 25 f. (felső).

Bihari: 150 mm. 76·5 k. 7 K. 75 f.

Zentai: 100 mm. 74 k. 8 K. 05 f.

Uj buza. Tiszavidéki: 300 mm. 82 k. 8 K. — f., 100 mm. 82 k. 8 K. — f., 200 mm. 82 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 81·5 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 81·5 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 600 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 400 mm. 81 k. 7 K. 75 f., 400 mm. 81 k. 8 K. — f., 100 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 750 mm. 80 k. 7 K. 65 f. sárga, 500 mm. 80 k. 7 K. 30 f. üszkös, 100 mm. 80 k. 7 K. 50 f. sárga, 100 mm. 79·5 k. 7 K. 65 f. felső, 100 mm. 79·5 k. 7 K. 65 fillér.

Mezőturi: 500 mm. 82 k. 7 K. 90 f.

Szentesi: 300 mm. 82 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 80 f.

Bácskai: 500 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 77.5 k. 7 K. 40 f.

Török-kanizsai: 300 mm. 82 k. 7 K. 50 f. keverékes.

Mind három hónapra.

Rozs. Uj áru: 200 mm. 6 K. 35 f. paritás, 100 mm. 6 K. — f., 100 mm. 6 K. 35 f. paritás, 200 mm. 6 K. 32 f., paritásra, augusztus 8-án szállitandó, 600 mm. 6 K. 20 f. paritás, 200 mm. 6 K. 30 f. paritás, 100 mm. 6 K. 20 f. paritás, 100 mm. 6 K. 17½ f., 400 mm. 6 K. 15 f. paritás, malomba száll.

Arpa (uj áru): 100 mm. 5 K. 40 f.

Zab (ó áru): 100 mm. 7 K. 70 f., 100 mm. 7 K. 60 fillér.

Tengeri: 200 mm. 4 K. 80 f. ab hajó.

Repce. (Káposzta): 440 mm. 10 K. 25 f., 150 mm. 10 K. 25 f., 250 mm. 10 K. 20 f., paritásra, 120 mm. 10 K. 20 f., 550 mm. 10 K. 15 f., 800 mm. 10 K. 10 f. paritásra, 200 mm. 10 K. 15 f. paritásra, 100 mm. 10 K. 15 f. paritásra, 200 mm. 10 K. 10 f. paritásra, 350 mm. 10 K. 10 f. paritásra, 60 mm. 10 K. — f., 120 mm. 9 K. 85 f. paritásra, 200 mm. 8 K. 75 f. fümagos.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	% kilogramm ára		Kilós	% kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	8.05	8,15	80	8.50	8.55
»	»	77	8.15	8.25	81	—.—	—.—
»	»	78	8.35	8.45	82	—.—	—.—
»	»	79	8.45	8.50	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	»	76	8.—	8.05	80	8.45	8.50
»	»	77	8.15	8.25	81	—.—	—.—
»	»	78	8.30	8.40	82	—.—	—.—
»	»	79	8.35	8.45	—	—.—	—.—
Pestvidéki	»	76	8.—	8.05	80	8.35	8.50
»	»	77	8.05	8.15	81	0.—	0.—
»	»	78	8.25	8.35	82	—.—	—.—
»	»	79	8.20	8.40	—	—.—	—.—
Bánsági	»	76	7.85	8.—	80	0.—	0.—
»	»	77	7.95	8.10	81	0.—	0.—
»	»	78	8.15	8.30	82	—.—	—.—
»	»	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	»	76	8.—	8.15	80	0.—	0.—
»	»	77	8.10	8.35	81	—.—	—.—
»	»	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
»	»	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	% kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	6.25	6.40
»	»	másodrendü	—	6.15	6.25
Arpa	»	takarmány	60—62	5.75	5.95
»	»	égetni való	62—64	5.35	5.65
»	»	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	»	—	39—41	7.35	7.55
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
»	»	másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposzta	—	10.15	10.35
»	»	bánsági	—	9.30	9.50
Köles	»	—	—	4.50	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza 1902.	6.70—6.68—6.70—6.70
Áprilisi buza 1903.	7.03—7.01—7.03—7.02
Októberi rozs 1902.	5.79—5.78—5.81
Októberi zab 1902.	5.29—5.30
Aug. tengeri 1902.	4.71—4.68—4.70
Májusi tengeri 1903.	4.84—4.80—4.82
Augusztusi repce 1902.	10.35—10.30—10.32½

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	6.70— 6.71
Aprilisi buza 1903.	7.02— 7.03
Októberi rozs 1902	5.81— 5.82
Októberi zab 1902.	5.30— 5.31
Augusztusi tengeri 1902.	4.70— 4.71
Májusi tengeri 1903.	4.81— 4.82
Augusztusi repce 1902.	10.30—10.40

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre 1902.	6.69— 6.70
Áprilisi buza 1903.	7.02— 7.03
Októberi rozs 1902.	5.83— 5.84
Októberi zab 1902.	5.31— 5.32
Augusztusi tengeri 1902.	4.68— 4.69
Májusi tengeri 1903.	4.81— 4.82
Augusztusi repce 1902.	10.30—10.40

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde változatlan külföldi jegyzésekre üzlettelenül folyt le és ennek következtében a forgalomba került értékek árfolyamai lemorzsolódtak. Az irány kedvtelen maradt.

Valuta és ércváltó változatlan.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 679.50—680.75. Magyar hitelrészvény 713.——713.50. Leszámitolóbank részvény 458.—. Jelzálog hitelrészvény 473.——473.59. Államvasuti részvény 702.75—703.75 korona.

A délt tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Fővárosi kölcsön 87.90 százalék. Bankegyesületi részvény 92.—. Magyar Hitelbank részvény 712.—. Jelzálogbank részvény 473.75. Leszámitolóbank részvény 455.—. Osztrák hitelrészvény 679.——679.75. Kereskedelmi bank részvény 2540.——2550.—. Északmagyarországi kőszénbánya részvény 189—.—192.—. Salgótarjáni kőszénbányarészvény 530.——535.—. Rimamurányi vasmürészvény 496.50. Adria hajózási részvény 434.——436.—. Közuti vaspálya részvény 619.50—620.50. Magyar Államvasuti részvény 701.50 korona.

A 4 órai záriatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 679.50. Magyar hitelrészvény 713.50. Leszámitolóbank részvény 456.—. Rimamurányi vasmü 496.50. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 702.50. Közuti vasut részvény 619.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: Lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü —.———.— korona, nagyszemü —.——.— korona. Disznózsir: budapesti 67.50—68.— korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 59.50—60.—. korona, 3 darabos 62.——62.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— korona, 120 darabos —.———.— korona, 100 darabos —.———.— korona, 85 darabos —.———.— korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség —.———.— korona, 100 darabos ——.——.— korona, 85 darabos —.———.— korona. Szilvaiz: slavóniai —.———.— korona, szerbiai —.———.— korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, julius 28. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Egy fizetésképtelenség következtében, amelyben egy bizományi cég 120.000 koronával volt érdekelve, a határidőüzlet jelentékenyen szenvedett és nagy részvétlenség mellett a piac élénkség nélkül szükölködött.

Buza őszre 7.02—7.01, rozs őszre 6.12—6.15, zab őszre 5.63, tengeri szeptember—októberre 5.14—5.15 koronán köttetett. Jegyeztetett: Tengeri julius—augusztusra 5.06—5.08, repce augusztus—szeptemberre 12.75—12.85 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsdén* szilárd volt az irányzat.

A *déli tőzsdén* tartott a szilárd irányzat.

Zárlatkor csöndes volt az üzletmenet.

Bécs, julius 28. *(Magyar értékek záriata.)* 4%-os aranyjáradék 121.90. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 162.40. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 457.—. Rimamurányi vasmürészvény 497.50. Magyar koronajáradék 97.90. 4%-os Magyar földtehermentes kötvény 97.60. Magyar hitelbank részvény 713.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 205.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 378.50. Magyar keresk. bank 2542.—. Magyar cukoripar 1320.—.

Bécs, julius 28. *(Osztrák értékek záriata.)* 4·2%-os papirjáradék 101.80. 4%-os osztr. aranyjáradék 121.70. 1860-os sorsjegy 152.30. Osztrák hitelsorsjegy 432.—. Anglo-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 452.75. Osztrák-magyar bank 1597. Déli vasut 66.50. Dunagőzhajózási részvény 919.—. Dohányrészvény 295.—. Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltó 117.68. 4·2%-os ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 99.80. 1864-iki sorsjegy 250.—. Osztrák hitelintézeti részvény 679.25. Unionbank 535.—. Osztrák Länderbank 416.—. Osztrák-magyar államvasut 702.50. Elbavölgyi vasut 469.05. Alpesi bányarészvény 397.—. 20 frank arany 19.05. Londoni váltóár 239.75 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó —.—. Az irányzat tartott.

Bécs, julius 28. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 679.25. Magyar hitelrészvény 713.50. Angol-Osztrák bank 279.—. Bécsi bankegyesület 453.25. Union bank 536.—. Länderbank 416.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 702.50. Déli vasut 66.50 Elbavölgyi vasut 471.—. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 295.75. Rimamurányi vasmü 495.50. Alpesi bányarészvény 398.50. Májusi járadék 101.80 Magyar korona járadék 97.90. Török sorsjegyek 110.25. Német birodalmi márka 117.06—117.16. Napoleond'or 19.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, julius 28. *Tőzsdei tudósitás.*) Kezdetben fedezések emelkedtek; a kohórészvényeknek legutóbb csökkent az árfolyama, de ez lényeges hatást nem gyakorolt a tőzsde általános irányzatára. Ellenkezőleg, az üzlet szenvedett a nagy kedvetlenségek miatt. Szinmértékek ingadoztak, vasutak gyengék, járadékok kissé élénkebbek. Az üzlet a második órában igen korlátolt volt. Magánleszámitolási kamatláb 1½%.

Berlin, julius 28. *(Záriat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar államvasut 150.75. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.10. Alpesi bányarészvény —.—. Discouto-Commandit 183.—. Általános villamossági Edison 181.25. Geisenkircheni 165.25. Laura-kohó 193.90. 4·2%-os ezüstjáradék 102.—. 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Osztrák hitelrészvény 213.90. Déli vasut 17.90. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék —.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 172.10. Harpeni 163.75. Az irányzat szilárd.

Berlin, julius 28. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Magyar koronajáradék 98.40. Osztrák hitelrészvény 214.—. Osztrák-magyar államvasut 150.75. Déli vasut 17.80. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.25. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, julius 28. *(Záriat.)* Osztrák-magyar államvasut 750.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 104.10. Osztrák Länderbank —.— 3%-os francia járadék 100.32. Ottomanbank 560.—. 3½%-os francia járadék 101.65. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 103.—. Párisi bankrészvény 1027.— Olasz járadék 102.—. Francia törleszth. járadék 100.30. Osztrák földhitelintézeti részvény 1280.—. Török dohányrészvény 324.—. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, julius 28. *(Záriat.)* 4·2%-os papirjáradék 102.10. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.75. Magyar koronajáradék 98.50. Osztrák-magyar bank 115.40. Déli vasut 17.70. Elbavölgyi vasut 118.—. Londoni váltóár 204.65. Bécsi bankegyesület 114.90. Villamos részvény 124.—. 3%-os magyar aranykölcsön 87.90. 4·2%-os ezüstjáradék 102.10. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 214.—. Osztrák-magyar államvasut 150.90. Északnyugati vasut 116.—. Bécsi váltóár 853.66. Párisi váltóár 81.35. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 201.70. Az irányzat csendes.

Frankfurt, julius 28. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 214.25. Német bank —.—. Disconto 183.75. Berlini kereskedelmi bank —.—. Geisenkircheni —.—. Harpeni 164.25. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, julius 28. *(Záriat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 101.90. 1860. sorsjegy 153.60. Déli vasut 17.50. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.50. Osztrák hitelrészvény 213.75. Osztrák-magyar államvasut 151.05. Olasz járadék 102.90. 4%-os magyar aranyjáradék 102.20. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 28. A sertéstüzlet irányzata: Változatlan.

A) *Hivott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 103—105 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 112—114 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 110—111 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— illérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— illérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 111——114 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 110——112 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 108—110 fillérig.

Sertéslétszám 1902. julius 26. napján volt készlet 44.961 darab. — 1902. julius 27. napján felhajtatott 1187 darab. 1902. julius 27. napján elszállittatott 362 darab, 1902. julius 28. napjára maradt készletben 45.786 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 28. —

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter a gálszécsi kir. adóhivatalhoz Grusz Antal ipolysági adótisztet adóhivatali ellenőrré, Winter István m. kir. pénzügyminiszteri számvevőségi ellenőrt, a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába főtisztté, a makói kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Horváth Jenő pénzügyi számtisztet pénzügyi számellenőrré, a X. fizetési osztály harmadik fokozatába való sorolással, az antalfalvai m. kir. adóhivatalhoz Ludwig Ármin fehértemplomi m. kir. adótisztet ellenőrré, a fehértemplomi m. kir. adóhivatalhoz Jung János nagyszentmiklósi adóhivatali gyakornokot adótisztté, a lugosi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez Fehér Mihály pénzügyi számgyakornokot pénzügyi számtisztté, Czibaron Vilmos díjtalan számgyakornokot pénzügyi számgyakornokká, a m. kir. pénzügyminiszter a budapesti kincstári jogügyi igazgatósághoz dr. Krudy Endre és dr. Zachár Gyula jogügyi segédfogalmazókat jogügyi fogalmazókká, a budapesti fővámhivatalhoz Bibó Árpád brassói fővámhivatali ellenőrt főellenőrré és Száva Nándor budapesti vámgyakornokot segédtisztté, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hulják Mária okleveles óvónőt a zsdenyovai állami kisdedóvodához óvónővé, dr. Wollanka József okleveles középiskolai tanárt az Országos Képtár és Történelmi Képcsarnokhoz segédőrré, Répay Béla okleveles tanitót a bunkóczi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá kinevezte; Auer Mihály torontálszécsi állami elemi iskolai tanitót az ujzichyfalvai, Frech János zsombolyai állami elemi iskolai tanitót a torontálszécsányi állami elemi iskolához áthelyezte és Deutsch Jolán okleveles tanitót a zsombolyai állami elemi népiskolához rendes tanitónővé kinevezte; Czáró János és Czáróné Baross Ilona mehalai állami elemi iskolai tanitót, illetve tanitónőt a rakoviczai, Aglicser Rémusz rakoviczai és Szabó Szeréna világosi állami elemi iskolai tanitót, illetve tanitónőt pedig a mehalai állami elemi iskolához áthelyezte és Joanovics Emma okleveles tanitónőt a világosi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé; Schóbitz Mária okleveles tanitónőt az aszódi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé; Szabó János okleveles tanitót a drávaszentmihályi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá; a debreczeni kir. itélőtábla elnöke Bod Kálmán debreczeni lakos végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Bleyer Jakab soproni állami főreáliskolai rendes tanárt a budapesti V. kerületi állami főgimnáziumhoz, Mattyasovszky Endre budapesti VI. kerületi, dr. Hornyánszky Gyula kaposvári állami főgimnáziumi rendes tanárt pedig a VII. kerületi külső állami gimnáziumhoz, Lenkei Győző nagybocskói és Szirkó László tissovai állami elemi iskolai tanitókat kölcsönösen, Biró Jolán zsdenyovai állami kisdedóvónőt a szapáryligeti állami iskolához, Miklóssy István aradi kir. főgimnáziumi rendes tanárt a VII. kerületi külső állami főgimnáziumhoz rendes tanári minőségben áthelyezte.

Névmagyarositás. Kiskoru Klein Arthur, Klein Ernő és Klein Jakab budapesti lakosok családi nevének Koltaira, Töpfner József budapesti lakos, ugyszintén kiskoru Margit, József és Erzsébet gyermekei Toltaira, Löwenbein Géza budapesti lakos Lászlóra, dr. Lustein Samu temesvári lakos Lászlóra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Pályázat. A szászkabányai kir. járásbirósághoz irnoki állásra, — a dévai kir. járásbirósághoz aljegyzői állásra, — a nagybereznai kir. járásbirósághoz irnoki állásra, — a fogarasi kir. járásbirósághoz aljegyzői állásra, — a dárdai kir. járásbirósághoz aljegyzői állásra pályázat hirdettetik.

Napirend.

Naptár. Kedd, julius 29. — Római katholikus: Márta sz. — Protestáns: Márta. — Görög-orosz: (julius 16.) Atenogin. — Zsidó: Tham. 23. — Nap kél: 4 óra 19 perckor. — Nyugszik: 7 óra 21 perckor. — Hold kél: 11 óra 46 perckor este. — Nyugszik: 1 óra 56 perckor délután.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődij 50 fillér.

Nemzeti Muzeum. Ásványtár. Nyitva d. e. 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10-től 1 óráig.

Kereskedelmi Muzeum a városligeti iparcsarnokban nyitva d. e. 9-től 12 óráig és délután 2—6 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténetgyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva; délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, julius 28.

A depresszió Észak-Európa felett kiterjeszkedett és a délnyugati magas levegőnyomás a kontinens felé nyomult.

Nyugat-Európában a hőmérséklet valamivel alacsonyabb lett. Nagyobb esők — zivatarok kiséretében — voltak Oroszországban, Németországban, meg Svájcban.

Hazánkban ma reggel Északnyugaton esett kevés eső, egyébütt az idő tulnyomóan derült és meleg.

Kilátás: Változékony, szeles idő várható, elvétve, főleg Nyugaton meg Északon esővel; később a hőmérséklet süllyedése valószinü.

Vizállás.

		Jul. 28.	Jul. 26.			Jul. 28.	Jul. 29.
		méter				méter	
Inn	Schärding	2.—	2.—	Tisza	M.-Sziget	0.35	0.40
Duna	Passau	2.91	2.18	"	Tokeháza	0.20	0.30
"	Linz	0.24	0.20	"	V.-Namény	1.04	1.08
"	Bécs	0.68	0.26	"	Tokaj	1.85	2.16
"	Pozsony	2.42	2.60	"	Tisza-Füred	2.18	2.30
"	Komárom	3.46	3.84	"	Szolnok	2.03	1.97
"	Budapest	3.19	3.44	"	Csongrád	1.95	1.85
"	Paks	2.47	2.—	"	Szeged	2.62	2.47
"	Mohács	4.23	3.98	"	Török-Becse	2.15	2.05
"	Gombos	4.80	4.68	"	Titel	0.—	3.46
"	Ujvidék	3.97	3.89	Ondova	Bártfa	0.60	0.52
"	Pancsova	2.85	2.78	Topolya	Hoór	1.—	0.94
"	Orsova	3.04	3.01	Bodrog	Zemplén	1.23	1.15
Morva	Magyarfalva	1.38	1.75	Sajó	Zsolca	1.52	1.68
Vág	Zsolna	0.69	0.70	Hernád	H.-Németi	0.22	0.28
"	Trencsén	0.—	1.84	Berettyó	Margita	0.22	0.18
"	Szered	1.—	1.06	"	B.-Ujfalu	0.20	0.18
Rába	Sz.-Gotthárd	0.50	2.—	Körös	Csucsa	0.—	0.—
"	Sárvár	2.91	1.97	"	N.-Várad	0.16	0.12
"	Győr	3.68	3.85	"	Belényes	0.20	0.40
Dráva	Pettau	1.55	1.64	"	Tenke	0.—	0.—
"	Zákány	0.80	0.90	"	Gurahona	0.50	0.40
"	Barcs	1.88	2.23	"	Borosjenő	0.20	0.14
"	Eszék	3.40	3.60	"	Békés	0.22	0.40
Mura	M.-Szerdah.	1.20	1.40	"	Gyoma	0.30	0.38
Száva	Zágráb	0.72	0.98	Maros	Gy.-Fehérvár	0.20	0.45
"	Szisszek	1.43	2.84	"	Branyiczka	0.76	1.19
"	Mitrovica	2.72	2.72	"	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.15	0.36	"	Arad	0.22	0.36
"	Szatmár	1.18	1.66	"	Makó	0.88	1.02
Kraszna	N.-Majtény	0.42	0.52	Temes	K.-Kostély	0.74	0.76
Latorca	Munkács	0.21	0.23	Béga	Kisztó	0.84	0.31
Laborca	Homonna	0.15	0.19	"	Temesvár	0.03	0.11
Ung	Ungvár	0.14	0.20	"	Becskerek	0.20	0.31

Biztosan és alaposan gyógyit minden
titkos betegséget
és következményeit 25 évi kórházi és magángyakorlat alapján, az előnyösen ismert **specialista**
Dr. Füredi
váci-utca 12. v. kórházi főorvos, katona, megyei es ker. pénztári főorvos, a medjidie rend lovagja stb. Föltünő eredmény különösen idült bajoknál elgyengült férfierőnél, ideg-, bőr- és női betegségekben. Levél utján is biztos gyógysiker. Górcsöl es vegyi vizsgálat. Külön várótermek, gyógyszerről gondoskodik.
Rendel 9—4-ig és este 7—8-ig Váci-utca 12. II.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZINHAZ.
Kedd, 1902. julius hó 29-én.
Lámpa az ablakban.
Francia bohózat 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZINHAZ.
Kedd, 1902. julius hó 29-én.
Gyöngyi Izsó vendégfelléptével.
A demokrata.
(Kuruc Lába Mór.)
Eredeti fővárosi életkép dalokkal és tánccal 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéje Barna Izsótól.
Kezdete 7½ órakor.

Ős-Budavára.

Nyitva délután 6 órától reggeli 4 óráig.

Remek varieté-müsor
a nagyszinpadon a világ legkitünőbb attrakcióival.
The Manhattan-Quartett
világhirü kaliforniai négyeskar.
Umberto & Rolandó
kiváló zenebohócok stb. stb.
M. kir. honvédzenekar hangversenye.
Prandi világhirü mech. szinháza
Lovarda. Számos egyéb szórakozás.
Belépődij 60 fillér. Gyermekjegy 20 fillér.
Kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

660,000 korona nyerhető

a következő 7 darab eredeti sorsjegyet: 3 Jószív-sorsjegy, 1 Bazilika-sorsjegy, 1 magyar vörös-keresztsorsjegy, 1 olasz vörös-kereszt-sorsjegy, 1 3%-os osztrák földhitel-nyeremény-jegy.

ÉVENKINT 14 HUZÁS.

Legközelebbi huzások már augusztus l-én és 16-án. A fentnevezett hét darab eredeti sorsjegyet cladjuk 40 havi 6 kor. 20 fill. részletfizetésre. **Az első részletnek** postautalványnyal való beküldése után azonnal megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényes részletivel, melyek után az összes nyeremények a vevőt illetik. — **Az első két részletnek** egyszerre való beküldése esetén három részletet nyugtázunk, tehát egy részletet ingyen. — A teljes befizetés befejeztével fenti sorsjegyek a vevő korlátlan birtokába mennek át, a ki azokra még körülbelül 40 évig játszik, mely idő alatt **minden sorsjegy okvetlenül nyer.**

SZALAI és TÁRSA
bank- és váltó-üzlete, a m. k. szab. osztálysorsjáték főárusitója
Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. (Dohány-utca sarok).
Pénzkölcsön sorsjegyekre és értékpapirokra.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

	frt		fr
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágytetét	6.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.20	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	18.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ „ ágy	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ L	5.80
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tanesiry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 „ „ mintázott	—.75

GICHNER JANOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Asztalos és kárpitozott legjobb minőségü
BUTOR
szükségletüket hitelképes egyének, árfelemelés nélkül minden stylusban beszerezhetik
részletfizetésre
Schwarcz Lipót és Testvére
kárpitosmester és butorkereskedők **butorházában**
Budapesten, VII., Hársfa-utca 37. sz.
(saját házukban) Wesselényi-utca keresztezésénél.
Fizetési feltételek:
100 kor.-tól 200 koronáig havi részlet — — — — — — 10 kor
200 „ 300 „ „ „ — — — — — — 15 „
300 „ 500 „ „ „ — — — — — — 20 „
Készpénzelőlegben 15%, csomagolásért 3%. Képes árjegyzékért 60 fillér fizetendő, mely összeg az árjegyzékért visszatéritetik.

Nyilatkozat.

A magas cs. k. törvényszék 1899. évi október 14-iki 8130. sz., és a magas keresk. miniszterium 1899. december 25-iki 62.828 sz. itélete alapján

„J. Klaps-Feder“

elnevezés **nekünk mint szóbeli védjegy a kereskedelmi- és iparkamara védjegylajstromába Bécsben bevezettetett és csak a mienk az egyedüli jog ez elnevezést használni;** védjegyjogunk mindennemü hamisitása ellen a védjegy-törvény 1890. évi január 6-iki 23. és 25. §§-ai, hivatalos lap 19. sz. és a védjegy-novella 1895. évi julius 30-iki 2. §., hivatalos lap 108. sz. rendelkezése alapján, **a legnagyobb szigorral fogunk eljárni.**

Carl Kuhn & Co. Bécs,
gyári-raktár: I. Stephansplatz 6.

GRAZ. GRAZ.
Hotel „zur goldenen Birne“
a város középpontján, a Meran-park átellenében, legszebb fekvésü szálloda, kényelmes uj berendezés. Villamvilágitás.
Fr. Zimmerer, tulajdonos.

A 6920. számu
„Ujitások kocsikapcsoláson“
a 7404. számu
„Ujitások vasuti kocsikon“
a 8515. számu
„Ujitások vasuti kocsikapocs vonókészülékein“
a 8806. számu
„Ujitások locomotiv és szerkocsik vonókészülékein“
a 9305. számu
„Kocsikapcsolás és ennek müködtetésére szolgáló berendezés“ és
a 9972. számu
„Ujitások vasuti járművek ütközöin vagy vonóhorgain“
cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának, értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad.
Felvilágositás nyerhető:
Kalmár J. mérnök,
hites szabadalmi ügyivő irodájában
Budapesten, VII., Kerepesi-ut 44. sz.

A 17045. számu
„Eljárás és berendezés üreges üvegtárgyak, főleg palackok előállitására“
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágositás nyerhető:
Kalmár J. mérnök, hites szabadalmi ügyivő irodájában
Budapesten. VII., Kerepesi-ut 44. szám

A
Magyar Tudományos Akadémia
által legujabban
a BULYOVSZKY-dijjal
kitüntetett munka:

Szatirák.

•••• Irta ••••
KOZMA ANDOR.

Ára füzve 5 K. 20 fil. — Vászonkötésben 7 korona.

Megjelent és kapható az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 54. sz.

51987/802. számhoz.

Földhaszonbéri hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdonához tartozó — Baranya-megyében — Mocs—Nagy-Hajmás községek határában fekvő uradalmi birtokból az ugynevezett I. számu $995\frac{1521}{1600}$ k. hold kiterjedésü, továbbá a II. számu $486\frac{1284}{1600}$ k. hold kiterjedésü birtokok a rajtuk levő gazdasági épületekkel együtt, az alulirt miniszterium IX-ik ügyosztályában (V. ker., Vadász-utca 33.)

1902. évi szeptember hó 30-án

tartandó nyilvános zárt ajánlatu versenytárgyalás utján 1903. évi október hó 1-től kezdődő 12 évi bértartamra haszonbérbe fognak adatni.

Az I. számu bérlet iránt 2000 korona, a II. számu bérlet iránt beadandó ajánlatok pedig 1000 korona bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt és 1 koronás bélyeggel s sértetlen pecséttel ellátott irásbeli zárt ajánlatok, annak a boritékon való jelzésével, hogy a zárt ajánlat melyik bérletre adatott, a fentjelzett nap délelőtt 10 óráig a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál adandók be.

A részletes haszonbéri- és versenytárgyalási feltételek a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál, a pécsváradi közalap. kir. gazd. felügyelőségnél, valamint a mágocsi közalap. kir. ispánságnál, — a hivatalos órák alatt — betekinthetők; ugyancsak az utóbbinál tekinthető be a birtokok fekvését feltüntető térképi vázlat is.

Budapesten, 1902. julius hó.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Guzi-kenőcsöt

melyet mindenkinek, ki cimét velem közli, 100 oldalas képes árjegyzékemmel **bérmentve küldök.** Minden nálam vásárolt cipőért
I évi irásbeli jótállást vállalok, ha Guzi-kenőcscsel bekeni, hogy a bőr repedése ki van zárva, **elszakadása esetén ingyen megcsinálom.** Minden cipőhöz

1 pár elegáns cipő-sámfát

és egy tégely Guzi-Kenőcsöt, mely a vixelést fölöslegessé teszi, adok INGYEN.

Vidékre legpontosabb mérték, ha harisnyába papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelőt kicserélek **vagy a pénzt minden levonás nélkül haladéktalanul visszaadom. — Postai szétküldés az egész világba.**

Elegáns gavallér viz füzőscipő	3.20	Női cugos v. füzős elegáns zergebőrből	3.—
Férfi bagaria, erős, sima cipő	3.—	Női barna gavallér füzős	3.—
Barna gyalor füzős	3.50	Szalon-lakk füzős, cugos vagy gombos	3.50
Elegáns, szalon-lakk, füzős vagy cugos	4.—	Kivágott csattos lakkcipő	3.—
Tisztt könnyü sima cipő	4.—	Párisi divat, szürke szarvasbőr, magas füzős vagy gombos cipő	4.50
Párisi divat box-calw, füzős vagy gombos cipő, föltünő elegáns	4.—	Ugyanaz kivágott csattos	2.50

Agulár Ignác

BUDAPEST,
KEREPESI-UT 30. SZ.
a Rókus-kórház templomával szemben.

„LE DÉLICE“

A szivarka egyszer meggyujtva mindvégig ég.

Legjobb Vergé **szivarkapapir.**
Legkedveltebb Vergé **szivarkahüvely.**
Minden dohánytőzsdében kapható.

Előkészítés alatt:

A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY ××××××

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ

CIMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.

„Osztrák Központi Katasztere“

az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállitva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

I. kötet Bécs
tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötve 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria
tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötve 14·60 kor.
III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 11·80 kor.
IV. kötet Stájerország
tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötve 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna
tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötve 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia
tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötve 6·60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg
tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötve 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész)
tartalmaz circa 273,000 üzemet, bolti ára kötve 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia
tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötve 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina
tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötve 27 kor.

Teljes ár 160 korona.

A teljes mü (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.

Kimeritő prospektusokat ad a

Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster

Wien, IX., Hörlgasse 5.

STANDARD életbiztositó-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapittatott 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.

	Korona
Évi bevétel	31,800.000
Kiutalt nyereményrészek	170,000.000
Vagyon	249,300.000
Halálesetek folytán kifizetve	500,000.000

A **Standard** kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony dijak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása dijfizetések elmulasztásánál. Tökésités és előre megállapitott visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborubiztositás népfelkelők részére.

Dijtáblázatok kivánatra küldetnek.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(átjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást beteskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig

Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat

Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nagy árukészletem, valamint azon körülmény, hogy munkásaimat foglalkoztathassam, arra késztet, hogy készletemet minden árban eladjam. Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdekét szem előtt tartó levelem is csatolva van, bárkinek ugy helyben, mint vidékre, ingyen és bérmentve beküldeni.

Nőknek:

Fekete v. barna bőrből, fűzős	frt 3.—
Fekete v. barna bőrből, gombos	„ 3.30
Fekete v. barna legfin. box, Derby	„ 3.50
Lakk, keztyü- v. chevreaux-bőrből, fűzős	„ 3.60
Lasting, cugos 2.60. Lasting, regatta	„ 2.—
Fekete v. barna házi-cipő szegelt talppal	„ 1.20

Uraknak:

Borjubőr, cugos, egy darabból	frt 3.—
Borjubőr, besetz, elegáns	„ 3.20
Keztyübőr, chevreaux v. lakk	„ 3.80
Fekete v. sárga, fűzős	„ 3.30
Pincércipő, fekete v. barna bőrből, elől cugos	„ 1.30

AGULÁR DÁVID

cipőgyára

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 6. sz.

a New-York palotával szemben.

Magy. kir. államvasutak.
106396—902. szám.

Hirdetmény.

F. év augusztus hó 1-étől való érvénynyel Barcsról Berlinbe (Aub. Dresd, Görl. Schl. Bhf.) gyorsáruként szállitandó vajra 100 kg.-kint 1068 pfennig közvetlen dijtétel lép életbe.

Budapest, 1902. julius 10.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasiak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

MAGYAR KERESKEDŐK KÖNYVTÁRA.

Szerkeszti:

Dr. Schack Béla.

Uttörő füzetes vállalat a kereskedelmi tudnivalóknak magyar nyelven, magyar szellemben való terjesztésére. Megjelenik évente julius és augusztus hó kivételével havonkint egy öt ives (70—80) csinosan kiállitott füzet.

Megjelent eddig:

1. **Az osztrák-magyar bank és a pénzpiac.** Irta Havas Miksa.
2. **A kereskedelem története I.** Irta Daróczy Lajos.
3. **A gyapot.** Irta Matavovszky Béla.

A gyüjtemény előfizetési ára egész évre (10 szám) 10 korona; egyes füzetek ára 1 korona 50 fillér. Megrendelhető a kiadónál **Lampel R. (Wodianer F. és fiai)** cs. és k. udv. könyvkereskedésében Budapest, VI. Andrássy-ut 21.

Székesfejérvári m. k. állami méntelepparancsnokság.

537. számv. szám. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

A székesfejérvári m. kir. állami méntelep székesfejérvári, bábolnai, nyitrai, nagyatádi és palini osztályaiban elhelyezett legénység és ménállomány részére 1902. november hó 1-től 1903. október hó végéig szükséglendő ***kenyér, zab, széna, alom- és ágyszalma, tüzifa és kőolaj*** biztositása iránt a székesfejérvári m. kir. állami méntelepparancsnokság számvivő irodájában a m. kir. földmivelésügyi miniszter rendeletére

1902. évi augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor

zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.

A közelebbi szállitási feltételek a székesfejérvári m. kir. állami méntelep számvevő irodájában megtudhatók, a hol a szállitási feltételek füzete is betekinthető és a honnan az árlejtési hirdetmény kivánatra megküldetni fog.

Az érdeklődők ennélfogva erről azon felhivással értesittetnek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitüzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kivül hagyatnak.

Kelt Székesfejérvár, 1902. julius hó 10-én.

Székesfejérvári m. kir. állami méntelepparancsnokság.

Egyedül valódi angol **Balzsam** Thierry A. gyógyszerésztől

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke
A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. **A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit.** 2. Kitünő hatással van torokgyuladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztitó, tisztitja a veséket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozditja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő **hatása van** fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfégést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Küsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint höpörsenés, sipoly, **szemölcs, égési seb, fagyott testrész**, rüb, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a **főfájást, zugást, szakgatást**, köszvényt. fülfájást stb. **Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható!** Hamisitásoktól legjobb óvszer **egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy** 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés **csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.**

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél is kilátása van** és majdnem mindig **elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást**, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, **mely a sebek gyógyitásában rendkivül jó hatással van, a fájdalmak enyhitésében pedig elérhetetlen.** Valódi centifolia-kenőcs használtatik; **a gyermekágyasok mellbajainál**, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sóscsuz, dagadt lábaknál, sőt csontszúnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képződmények **valamint** ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, holvagnál, menéstől kisebesedett lábaknál. **Egett sebek minden nemét**, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. **Számtalan elismerő bizonyitvány eredetiben megtekinthető.** Mindenkit óvok hamisitványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.

E két gyógyerejében felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hatnatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, igy tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztéig, természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható amellett teljesen ártatlan, világhirű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket központi irodánkban és ereden nyugta mellett még a következő fiókokban lehet föladni:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje Teréz-körut 54. szám alatt.

Deutsch Miksáné Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetési iroda V. ker. Fürdő-utca 4. szám.

Engelmann Mór gyorssajtonyomda IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál könyvkereskedése IV., Gróf Cziráky-féle paleta. Kossuth Lajos-utca. Kigyó-tér, (Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D. hirdetési iroda IV., Gerlóczi-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetési iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.

Goldner Jozefin Andrássy-ut 50.

Goldruber Mór könyvkereskedő II. ker., Fő-utca 17. szám.

Haasenstein és Vogler hirdetési iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Jambrikovits dohánytőzsdéje Kerepesi-ut 60. (Takarékp.épül.)

Kernberg Rozália dohánytőzsdéje VIII. ker., Muzeum-körut 18.

Leopold Gyula hirdetési iroda VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf hirdetési iroda Ferenciek-tere 3.

Mezei Antal hirdetési iroda IV. ker. Eskü-ut 9. szám.

Nemetsek A. J. ujság-árudája IV. ker., Petőfi-tér 3. szám.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedő Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Szinház bérháza.)

Rohonczi Ilona dohánytőzsdéje VI. Andrássy-ut 48. szám.

Sikray Samu hirdetési iroda VI. ker., Váci-körut 33. szám.

Sopronyi V. dohánynagyárus VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohánytőzsdéje IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetési iroda V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Schönwald Ferencné dohánytőzsdéje Ferenc-körut 32. szám.

Tenczer Gyula hirdetési iroda IV. ker., Szervita-tér 8. szám.

Toldi Lajos könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám.

Weitzenfeld Jakab Király-utca 1.

Zipser és König zeneműkereskedése VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Minden apróhirdetés, melyet **itt este 6 óráig föladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.**

Feketeruhás bájos hölgyet, ki vasárnap este a Leyrer-vendéglő közelében megigérte, hogy e lap mai számának utolsó lapját figyelmesen átolvassa, esdve kérem, értesitsen a kiadóhivatal utján »Közeledés« jelige alatt, viszontlátás hol és mikor lehetséges. 13013

Barna Noémi. Levél várja e lap kiadóhivatalában

Ki karolna fel egy tisztességes, szép, 17 éves árva leánykát, ki most jött vidékről, csakis komoly ajánlatokat „Fehér liliom" jelige alatt kérek a kiadóba. 13011

32 éves ügyes, vidéki fiatalember (izr.) magánhivatalnok, 4500 korona évi jövedelemmel, nősülni szándékozik. Arcképpel ellátott ajánlatok a hozomány megjelölésével a lap kiadóhivatalába „Biztos jövő" jelige alatt. 2087

Hermin! Soraiért köszönetemet! Julius 31-dikén nem jöhetek, anyámnál nyaralok szeptemberig. Drága levelét mielőbb jelezze. A régi jelige alatt irjon A. utánam küldi. Csókolja Herminje.

Fiatal szőke államhivatalnok, intelligens, fiatal feltüntetni tisztességes, szép leányka vagy fiatal asszony ismeretségét keresi, akit havonkint szerényebb segélyezésben részesítene. Levél „Diskrét" cimen a kiadóhivatalba kéretik.

KERESLET.

Szabász férfiszabó-üzletbe, ki hosszabb ideig elsőrendű fővárosi cégeknél volt mint szabász alkalmazásban, nagyobb vidéki városba kerestetik. Csak elsőrendü erők küldjék ajánlatukat „Szabász" jelige alatt ezen lap kiadóhivatalába. 2090

Kerestetik vidéki cukrászdába egy magyarul és németül beszélő kisasszony v. fiatalasszony, szerény fizetéssel és teljes ellátással. Kalmár, Egerben. 12973

Egy 30—40 év körüli mindenes, ki a házvezetésben némi jártassággal bir és jó bizonyítványnyal rendelkezik, azonnal felvétetik. Kigyó-utca 5. sz. I. em. 2. 4298

Rőfös- és divatáru- szakmában teljesen megbizható, jó családból való tisztességes fiatalember, aki a fővárosban hosszabb ideig alkalmazva volt már, azonnali belépésre állást keres helyben vagy vidéken. Szives megkereséseket »Szerény fizetés« jelige alatt a kiadóhivatal továbbit.

10—12 koronát kereshetnek naponkint ügyes, intelligens ügynökök, kik jobb irodákban megjelenhetnek, nélkülözhetlen, praktikus cikk eladásával. Ára darabonkint 8 korona, jutalék 2 korona. Információ elkerülésének 6 korona betét kéretik. Schächter M. Erzsébet-körut 6.

Egy fiatal nős kovács, iparjoggal rendelkezik, alkalmazást keres nagyobb fuvarosnál vagy gyárba. Cím a kiadóban. 4238

Zsidó nevelőt keresek 3 fiam mellé, 2 elemi, 1 polgári osztályra, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen birja és héber tantárgyakat tanitani képes. Grossmann Gyula börgyáros, Péchujfalu, Sárosmegye. 2081

Egy tisztességes fiatalember, aki huzamos ideig volt szerkesztőségi szolga napilapnál, hasonló állást keres helyben vagy vidéken. Jó bizonyítványokkal rendelkezik. Hetilapnál is elmegy vidékre is, a hirlapkihordást és expediálást is magára vállalja. Esetleg könyvnyomdába formahordónak is elmegy. Cime Sz. J. VIII. ker., Vig-utca 28. szám ajtó 24.

A Budapesti Napló 1900-ik évfolyamát megvenném. Ajánlatok „B. N. 4000" számra kérek Schwarz József hirdetési irodájába, Marokkai-utca.

Egy olcsó zongorát készpénzzel veszek. Ajánlatokat „H. J." jeligével a kiadóba.

Megvételre keresek egy használt, de jokarban levő erős utikerékpárt. Ajánlatokat „Cz. B." jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 12762

Társ kerestetik egy 15 év óta fennálló szabóüzlethez 3—4000 frt tőkével. Évi jövedelem egy-egy részre 1500—2000 frt. Bővebbet Főherceg Sándor-utca 32. Neufeld Somanál. 13231

Kertes házat keresek novemberre 3—5 szobával a Városligetben vagy környékén. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Állandó lakás" cimen kérek a kiadóba.

Egy szakavatott nős volt füreszgyári-üzletvezető, aki ezen szakmában több évig alkalmazva volt, azonnali belépésre akár fenti, akár pedig fakereskedésben állást keres. Szives megkereséseket „K. S." jelige alatt a kiadóhivatal továbbit.

Volt villamos vasuti ellenőr, a leszámoló irodában és pénzkezelésben teljes jártassággal bír, hasonló állást keres. Cim: VI., Király-u. 90. ajtó 6. 4226

Kerestetik ügyes kézilány szabónő mellé. Szentkirályi-utca 22. II. 26. Ugyanitt elegáns toilettek olcsón készittetnek. 12342

Egy ügyes fehérnemű-varrónő kerestetik, a ki hazai dolgozik jutányosan, Svábhegy, Költő-utca 23. szám alatt. 4288

KINÁLAT.

Szabónő kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák készítésére saját lakásán. Divatos façonok 5 frttól feljebb. Egy kisebb elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Ház Pomázon, 361 négyszögöles területen felépítve, ötszobás lakással, mely egymásbanyiló, konyha, éléskamra, mosókonyha, csirkeudvar ólakkal, gyümölcsöskert szaletlivel, régi építkezés, mely egy szivattyus kuttal van ellátva, eladó. Az ára 10.000 korona, teherként maradhat 5000 korona rajta, sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula ingatlanok adásvételi irodája által Budapest, József-körut 18. 2092

Kádár ajánlkozik borkereskedésbe. Angyal-utca 27. ajtó 12. 13010

Ügyes és gyakorlott finom fehérvarrónő ajánlkozik házakhoz mérsékelt dijazásért. Nyár-utca 8. I. 6.

Eladó urilak, árnyas, a fővárostól 15 percnyi villanyos közlekedéssel, megállóhely mellett, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, fürdő- és előszoba, konyha és minden mellékhelyiségekkel. Tehermentes. Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim: Kájel János, Üllői-ut 20. földszint.

Tanit a latint kivéve bármely tantárgyból egy felső kereskedelmi iskolát végzett fiatalember. Schwartz Nándor, V., Csáky-u. 4. II. 16. 40 9

Masszázst egy elsőrangu vizgyógyintézet volt alorvosa a beteg lakásán igen jutányosan végez. Cim: Klauzál-u. 10. föld. ajtó 3. 4202

Villanyvilágitási szereléseket, gáz és petroleum csillárokat villanyra való átváltoztatását olcsón elvállalja Barta Károly VIII. Főh. Sándor-utca 32.

Szülők figyelmébe! Alkalmi könyvek és szavalmányok, melyben minden alkalomra igen szép köszöntő versek vannak és a legszebb szavalati darabok kisebb és nagyobb gyermekek számára. Irta: Cseray József, föv. tanító. Ára: 1 korona. Kapható e lap kiadóhivatalában. 4186

Elárusitónőnek vagy pénztárnoknőnek ajánlkozom. Murányi-u. 45. II. emelet ajtó 9. 4282

Nevelői vagy korrepetitori állást elvállal tanitásban jártas II. éves joghallgató. Cim: E. M. Nádor-utca 15. II. 19. 4299

Cimbalom-tanitás. Cimbalmozni tanitok Allaga módszer szerint, hölgyeket és gyermekeket, házban és házon kivül. Cim: S. E. VIII. Zerge u. 3. fszt 4. 4237

Kiváló szépírású ember ajánlkozik másolások vagy bármilyen írásbeli munkára házon kivül, vagy otthoni elvégzésre. Ajánlatokat, kérvényeket, költségvetéseket és hasonló dolgokat is ha kivántatik, kaligrafice készítek. Szerény díjazás mellett. Cim: Dembinszky-utca 4. II. em. 12.

Pénzt közvetitek zálogjegyekre, ágyneműre, butor, bicykli, varrógépek, írógépek, inga-órák, Wertheim-szekrény és mindennemű ingóságokra. Wesselényi-utca 5. f. 1. 12961

Valódi Wertheim és Friedrich Wiese pénzszekrény 1—2—4—6 számuak, használt, olcsón eladók. Schuller lakatos, Dorottya-utca 11. 12990

Boros hordók kaphatók Steinernél, X., Orczy-ut 45. sz. 12964

Uri koszt kapható uri családnál. Eötvös-utca 10. földszint 5. 2083

Privát kutató. Iroda Váci-körut 39. Kényes megbizásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal, ugy magán mint családi ügyekben: **Kossa Magyary Géza.** Található 10—2-ig. 1159

Hordók boros, pálinkás, kaphatók Révésznél, Remete-u. 30. 12969

Házgondnoki állást keresek elfogad jogvégzett könyvvezetésben gyakorolt államhivatalnok. Cim kiadóban. 2080

Vidékiek, vagy helybeliek, kik hosszabb vagy rövidebb időre szobát bérelni óhajtanak tiszta, világos és jutányos árban, Főherceg Sándor-utca 33. I. em 13/B.

Butorok, rendkívül alkalmi vételekből jutányosan eladatnak részletre és készpénzért, ugyszinte vétetnek. Hunyadi-tér 8. sz. az udvarban.

Uj épületeket, nedves épületeket, raktárakat, pincéket, uj szabadalmazott eljárás szerint, legrövidebb idő alatt, legtökéletesebben szárit a **Szárító-Fűtési Vállalat,** V., Pannonia-utca 2/b. Interban-Telefon: 21—04. 13015

Elegánsan butorozott utcai lakás 2 ablakos szalon, 1 ablakos nálószoba, elő- és fürdőszoba használattal, villanyvilágítás, lift, a ház előtt villamvasutállomás, patotaszerű házban a Népszínház mellett. Elutazás miatt egy-két előkelőbb ur számára kiadó. Tudakozódhatni: József-körut 2. a házfelügyelőnél. 4293

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Különbejáratu csinosan butorozott utcai szoba, azonnal kiadó. Dohány-utca 88. I. em. 7.

Cseléd-

elhelyező irodámban állandóan válogatott jó férfi- és női-cselédek vannak nagy számban előjegyezésben. Elhelyezek helyben és vidékre. Több vidéki elismerő levéllel rendelkezem. Rózsahegyi Antal Budapest, Belváros, Harisbazár. 12850

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetősége Szegeden.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenytárgyalást hirdet a Temesvár Józsefváros állomáson létesitendő fűtőházi iroda, lakóépület és szénfészer előállításával járó építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések az egység árjegyzék a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek valamint a munkák végrehajtására kötött feltételek, szegeden a m. kir. államvasutak üzletvezetősége pályafentartási osztályban (II. em. 4. sz. ajtó) és Temesvárott a temesvári osztálymérnökség a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig nyujtandók be az alulirt üzletvezetőség iktatóhivatalába (I. em. 22. sz. ajtó). Az ajánlatok 1, egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 50 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyujtandók be „Ajánlat a Temesvár Józsefváros állomáson foganatosítandó építkezésekre vonatkozólag."

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatot benyujtását megelőző napon, vagyis aug. 21-én déli 12 óráig 2000, azaz kettőezer korona bánatpénz teendő le a szegedi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál (földszint 1) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a napi árfolyam szerint számittatnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevénnyel adandók fel.

Szeged, 1902. évi julius hó.

Az üzletvezetőség.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint **részletfizetésre** a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban **Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél, **BUDAPEST,** VI., Teréz-körut 8.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogházban levő **arany és ezüstneműeket,** a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legmagasabb többletet kifizetjük.

Alkalmi ajándékul ajánlunk 13 latos ezüst evőkészletet 12 személyre 147 frt, 6 személyre 65 frtól kezdve és feljebb. Nagyon olcsón ezüst **tárgyak** nagy választékban. Nagy raktár **arany és francia stilusban.** Nagy raktár **női arany óra** gyűrűk, fülbevalók, arany láncokból, arany ékszereket 6 forint 40 kr. arany gyűrűk 1 frt 40 krtól 9 frtól kezdve 12 frt, **arany 12 darab** masszív ezüstneműek 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger Á. Béla örökösei

Budapesten, Harisbazár.

Városház-tér 9., I. em. 23. uj szám Váci-utca 30.

K
azaltakaróponyvák

és mindennemű termény-zsákok a legjobb minőségben és legjutányosabban szerezhetők be **FISCHER J.** zsák- és ponyva-áruházában Budapest, V., Nagykorona-utca 18. Alapittatott 1882. Legszolidabb kiszolgálás. Minták ingyen, bérmentve küldetnek.

Veszek

zálogházi cédulát régi arany ezüst árut brillánt és gyémánt árut a legmagasabb árak mellett

FRIED A.

órás és ékszerész
Kerepesi-ut 2. szám.

Magyar. kir. államvasutak Üzletvezetőség Zágráb. 18378. sz. I—902.

Pályázati hirdetmény

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének Pécs állomásán levő 1 drb 4 méter átmérőjü és alkatrészeivel együtt mintegy 7380 klg. súlyú ócska forditó korong, valamint 7 drb 1178 kg. összsúlylyal biró ócska váltó-állító készülék vasanyagot eladni óhajtván ezek eladására ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázni kivánók felkéretnek, hogy arra vonatkozó és 1 koronás magyar bélyegjegygyel ellátott és lepecsételt ajánlatukat a boritékon a rendes czimzésen kivül még alkalmazandó következő felirattal ellátva „Ajánlat 18378/902. számhoz ócska anyag megvételére", legkésőbben folyó évi augusztus hó 15-éig déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. osztályánál benyujtani vagy posta utján beküldeni sziveskedjék.

Az ajánlat benyujtását megelőző nap déli 12 óráig a megvenni szándékolt alkatrészek az ajánlati árral kiszámított értékének 5% bánatpénzkép teendő le a gyüjtőpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

Későbben érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ócska korong forditó korong és váltó elzáró készülék vasanyagát bérmentve Pécs állomáson adjuk el s tartozik a vevőfél az anyagot saját költségén kocsiba rakatni és elszállíttatni.

Az ajánlat tételnél tehát utóbbi körülmény figyelembe vételével (100 kilogként) állapítandó meg, az ajánlati egységár számokban és szóval is tüntetendő ki az ajánlatban.

Az ajánlattevő az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. sz. a. fennálló feltételeket magyarra nézve kötelezőnek elismerni azt 60 filléres magyar bélyeggel saját és két tanu aláirásával ellátni és azt igy kiállitott feltételek példányát ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek budapesti nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megvásárolhatók, vidékieknek pedig az érte járó 30 fillér és 20 fillér postaköltség összesen 50 fillérnek, vagy ennek értékének postabélyegben való beküldése ellenében bérmentve küldetnek meg.

Az ajánlattevők ajánlataikkal az azok felett hozandó határozatig visszavonhatlan kötelezettségben maradnak.

Zágráb, 1901 julius hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

BUTOR

készpénzért vagy **részletfizetésre** legolcsóbban **FUCHS BÓDOG-nál** **BUDAPEST, József-körut 26.**

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ajtók, ablakok

nagy választékban olcsón **Eisler Arminnál** Bpest, VI. Nagymező-utca 66.

Butor

csak jó minőségű. Hálószoba, kredenc, szőnyegdívány, asztal, szék, íróasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, ugy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Teréz-körut 40. szám Steinberger Mané** butorgyárosnál.

PÉNZT

SORSJEGYEKRE és **ÉRTÉKPAPIROKRA** (visszafizethető totszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad **Kőváry Ármin** bank- és váltó-üzlete IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Cziráky-palota.

Virágnyelv.

Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb kelti forrásokból állított össze. Ára szines kötésben 80 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

BUTOR

nagy választékban részletre és készpénzért a legolcsóbb gyári árakon **GONDA S.** egyedüli raktár **István-tér 7. sz.** Árjegyzék 50 fill. bélyeg beküldés ellenében bérmentve

TÓTH KÁLMÁN ** Összes ** KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költő díszes uj kiadása. Életrajzi bevezetéssel ellátta: **ENDRŐDI SÁNDOR.** Két remek díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő domborynyomásu arcképével.

Rendkívül alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhető **Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai)** cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-út 21

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: **Radó Antal.** Egy-egy szám ára **30 fillér.** Minden füzet egyenkint is kapható: Kiadja: **Lampel R. (Wodianer F. és fiai)** cs. és kir. udv. könyvkereskedése **Budapest, Andrássy-ut 21.**

Történet-, irodalom- és műtörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Id. Ábrányi Kornél. Képek a magyar zenevilágból. (176)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. Képekkel, (13.)
Anonymus. Béla Király névtelen jegyzőjének könyve. (30)
Apor Péter. Metamorphosis. Transylvaniae. (168.)
Apponyi Albert gróf. Válogatott beszédei. (271—272.)
Aldássy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel (63).
Bécsi képes Krónika. (188.)
Cicero. Az öregségről. (65)
Cornelius Nepos. Hires férfiakról. (201.)
Cserei Mihály Históriája. (120.)
Esküdtek és esküdtbirák könyve. (155—156.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. (64).
Faludy F. A Téli Éjtszakákból. (211).
Flammarion. Csillagos esték. (37.)
Galleotto Marzio könyve. Mátyás királyról. (259).
Graeza Gy. 1848. március 15. (32.)
Junius. Katona József élete. (199.)
Kazinczy Ferenc levelei (130) Pályám emlékezete. (135)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. Képekkel (97.)
Kézai. Magyar krónikája (227).
Korchmáros. Kerékpáros kátė. Képekkel. (117).
Kossuth L. 1849. julius 11. beszéde (36.)
Kölcsey Ferenc vál. beszédei. (61).
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165.)
Mindszenthy G. naplója (168.)
Mikes Kelemen vál. levelei. (169.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. Képekkel. (77—78).
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153.)
Peisner J. Képek a régi Pest-Budáról. (275.)
Plutarchos. Perikles(221) — Coriolanus. (167)—(268).
Radó Antal, Dante krónikája
Sallustius. Catilin
Szalárdi J. Siralm. (73. e. a. (68.)
Szemere-Marócy. Sakkönyv. (177—78.)
Széchenyi István gróf. Hitel. (238—239.)
Szendrey Julia naplója és levelei. (49.)
Tacitus. Germánia. (279).
Vanderheym G. Husz hónap Abessiniában. (185.)
Zrinyi. Az török áfium ellen való orvosság. (216).

Szinművek.

Aischylos. Prometheusz Zilahi K. (27). — Agamemnon. Váradi A. (162).
Benito Pérez Galdós. Elektra. Radó A. (233—234.)
Byron. Manfred. Ábrányi E. (23) — Kain Mikes Lajos (128)
Bracco. Don Pietro Caruso. Radó. (80.)
Brieux. A bölcső. Gábor Ig. (203.)
A vörös talár. Lándor Tiv. (257—258).
Bródy Sándor. Hófehérke. (246).
A „Magyar Könyvtár" eddig megjelent számai együtt részletfizetésre is kaphatók.
Teljes jegyzék ingyen kapható minden könyvkereskedésben.
Cavallotti, Énekek éneke. Radó A. (53.)
Dumas. A kaméliás hölgy (15).
Du Maurier-Potter. Trilby (9.)
Giacosa. Borus szerelem. Radó A. (88.)
Hauptmann-Gerhard. A takácsok (219.)
Ibsen. A nyilvánosság. Vikár B. (41.) — A társadalom támaszai. (123.)
Katona. Bánk bán Beöthy Zs. (1.)
Kisfaludy Károly. A kérők. (5.) — Szilágyi M. Mátyás diák. Hűség próbája. (202).

Molière

Dandin György. Hevesi Sándor. (31.)
A fösvény. Hevesi Sándor. (71).
A kényeskedők. Hevesi Sándor (142.)
A botcsinálta doktor. Gabányi. (114.)
Murai Károly. Huszárszerelem. (51)
Murger-Barrière. Bohémélet. (29)
Racine. Phaedra. Ábrányi E. (185.)
Rákosi Jenő. Aesopus. (200)
Rostand. Cyrano de Bergerac. Ábrányi E. (231—232)
Rovetta. A becsületnek. Radó A. (18)
Surdou-Najac. Váljunk el. (25

Nyomatott a „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.